

១១១១ ១១១១ ១១១១ ១១១១ ១១១១

រឿងសក្តានុបោជ

១១១

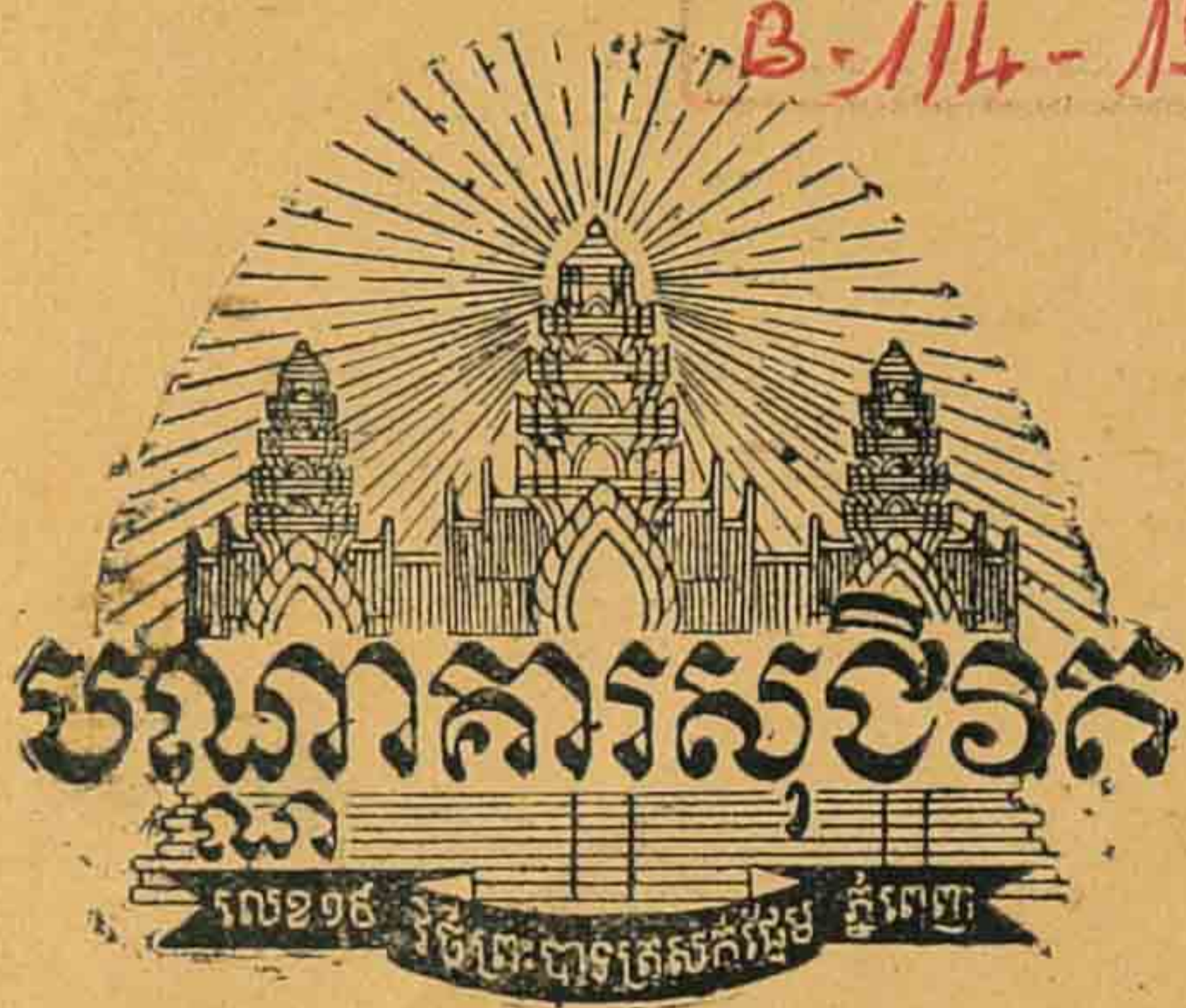
រឿងរៀនសម្រួលតាមច្បាប់ដើម

ចាត់ការព្រះពុទ្ធ - សុដ្ឋិត

ផ្សាយចេញពី

B-114-1359⁸⁰

លេខ ១៧ - ខាង ក្នុង ផ្សារ ធំ ថ្មី

ឆ.ស. ២២៧៧ គ.ស. ១៧៩៧

រក្សាសិទ្ធិ

រាជរាជរាជប្រជានិយម
 រាជរាជរាជប្រជានិយម
 រាជរាជរាជប្រជានិយម
 រាជរាជរាជប្រជានិយម

មនោម័យគេចវៃម្មមា ខាំដៃជាប់ជា ឡើងវាយតុំទានឡើយ

ណា ។ មេកូលងតោតហើយប្រវារ បងចាប់អាសារ

ពាជឲ្យបានដូចចិត្ត ។ រាជអាជនេយ្យខ្លាំងក្លាត ស្នាញសុះ

លែងស្នាត ធាក់ច្រមែយក្នុង ។ រឹងនៃមេសម្បវិ ស្នាញ

សុះឡើងខ្ញុំ ប្រយុទ្ធនឹងសេចក្តីអាសុពាហ៍ ។ សឹងខ្លាំង

កម្លាំងសេតា នឹងពាននឹងពារ ទៅវិញទៅមកតុំបាន ។

កក្រើកក្រៃកសត្វហាន ជ្រាបដល់ក្បត្រក្បាន ព្រះបាទ

សាមលដៀស្តវៃដ ។ ត្រាស់ប្រើជ័យស្វវង្សនៃ ឲ្យយកខាន

ជ័យ ទៅផ្សាញជីវិតយក្ស ។ ពារជីទទួលទុក្ខារ ហើយ

ទ្រង់ខានថ្នាំ យាត្រាទៅដល់ហើយហោង ។ ព្រះបាទ

ព្រហ្មទេត្តច្បាស់ច្បង យល់ឃើញហើយហោង សេចមាន

បន្ទូលយាត់ថា ។ ក៏អ្នកតនឹងយក្ស អំបាលបិតា

ធ្វើការនឹងវាតុំបាន ។ ទើបពោជសត្វទូលថ្កាន ថាខ្ញុំអាចហាន

យកឈាមទៅលាបមាតា ។ ក៏ប្រព្រះគុណគិតថា ក្រែងខ្ញុំ

នេះណា តុំបាននឹងយក្សនោះនៃ ។ ស្រេចហើយអ្នកចរចូលវៃ

ហៅទៅអាជានេយ្យ ឲ្យលែងតនឹងយក្ស ។ ហើយមានបន្ទូល
 ទៅថា អញមកហើយណា សឹមអញសម្លាប់វាហោង ។
 យក្សកុមារសាសន៍ ពោលពាក្យចោះហោង យក្សស្រីរឹងរឹត
 ខឹងក្រៃ ។ យក្សថា ក្មេងប៉ុនមេដៃ ពោលពាក្យធំក្រៃ ថា
 នឹងសម្លាប់អញណា ។ យក្សដោះដៃពីអាសារ សុះទៅប្រវា
 លោចាប់ពោធិ៍សត្វថ្លៃ ។ ពោធិ៍ក្រឡះវិលវៃ វិញព្រះ
 ខានជ័យ ទៅត្រូវនៃក្សាលយក្ស ។ សន្ទប់ដួលលើក្រ
 ឡា ប្រថពីហើយណា កុមារហៅបិតាខ្ចី ។ ទៅយក
 ពានមាសមកនៃ ដាក់ឈាមខ្មៅ ដែលស្លាប់នឹងដៃខ្ញុំណា ។
 ស្តេចយកពានសុវណ្ណ ឲ្យទៅកុមារ ដាក់នៃឈាមយក្សនោះ
 ហោង ។ កុមារអ្នកអាសូរនឹង យក្សក្សយហើយហោង ។ យក
 ឈាមដាក់កាជនមាសមែ ។ ស្រេចហើយពោធិ៍ចាប់វៃ យក
 ពានមាសនៃ ទៅថ្កានព្រះវិបិតា ។ ដល់ហើយបន្តិចលថា
 ក្រាបលាបិតា នឹងនាំយកឈាមយក្សទៅ ។ លាបព្រះមាតា
 អ្នកនៅ ម្នាក់ឯងក្រែងទៅ រកអ្នកតាំងបំឡើយណា ។ កាល

មកអ្នកបានដាំថា ថ្ងៃត្រង់នោះណា ឲ្យខ្ញុំនេះបានដល់ទៅ។
 ឥឡូវនេះមកយូរនៅ តុំយើញដល់ទៅ ម៉្លេះអ្នកទន្ទឹមណាស់
 ហោង ។ កាលនោះព្រះបាទច្បាស់ច្បង ស្តាប់បុត្រសា
 សន៍ ទូលណាប្រញាប់ចង្ហាន់ណា ។ ស្តេចមានបន្ទូលយាត់
 ថា អ្នកចាំបិតា នឹងយកអស់ស្រីស្នំផង ។ ទៅទទួលនាង
 មកហោង យានជំនិះផង ឲ្យមានទាំងព្រមទៅនៃ ។ បន្ទូល
 អន់អួលព្រះទ័យ ទើបព្រះជឿស្នំជ័យ ក្រាស់ប្រើអស់
 ទាំងសេនា ។ ឲ្យរៀបប្រដាប់ប្រដា ឲ្យគ្រប់គ្នាណា ហើយ
 ឲ្យមានមង្គលកិច្ច ។ សម្រាប់ឲ្យមានទៅផង ឲ្យ
 តាបៗហោង នឹងទៅឥឡូវនេះណា ។ កាលនោះឯអស់សេនា
 ទទួលទុក្ខារ រៀបស្រេចដូចបង្គាប់នៃ ។ រីឯព្រះបាទ
 ជឿស្នំជ័យ នាំបុត្រានៃ ទៅថ្នាក់ព្រះវិហារ ។ ដល់
 ហើយបង្គំទូលថា ក្រាបលាបិតា ទៅទទួលនាងនាថនៃ ។
 ព្រះបាទសាមលជឿស្នំជ័យ ស្តេចទ្រង់ក្រាស់វៃ ថាអញ
 នេះទៅដែរហោង ។ ទាំងនាងចន្ទរក្សាផង នាងទៅ

ដែរហោង អស់ស្នំសៅដែរនោះណា ។ កាលនោះ
 ទាំងពីរក្សត្រា នាងចន្ទវេក្ខា សឹងព្រមមូលមួយព្រះទ័យ។
 នឹងចៅទាំងពីរនោះនៃ លើកយោធាវៃ ចេញទៅតំបូរ
 ឡើយណា ។ មូលមួយនឹងស្នំក្រមការ សេនីយ៍សេនា
 យោធាអាមាត្យនោះហោង ។ និទានពីក្សត្រច្បាស់ច្បង
 នឹងកុមារផង ស្វែងទុកនៅនេះក្សណាណា ។ នឹងនិទាន
 ពីកញ្ញា សុគន្ធម្មាណា កាលក្រោយកុមារនោះនៃ ។
 នាងនៅម្នាក់ឯងក្នុងព្រៃ លង់លុះដល់ថ្ងៃ ទៀបត្រង់
 នាងនាថកន្ត្រា ។ វិពត្តយគន់បុត្រា តំបូរឡើយ
 ណា លុះដល់រសៀលហើយហោង ។ នាងរឹងទន្ទឹង
 កន្ទឹង យល់បុត្របាត់ហោង ប្រាសប្រាណក៏លា កថ្ងៃផង
 ថា ។ ឱកូនគូកែវមាតា នាំបុនទៅផ្សារ ទៅអ្វី
 បាត់យូរម៉្លោះនៃ ។ កាលព្រាហ្មនាំទៅនាថនៃ ឥឡូវ
 នេះនៃ ថ្ងៃរសៀលណាស់ទៅហើយ ។ តំបែញមុខ
 មាសមកឡើយ កូនកែវម្តាយអើយ ក្រែងអ្នកវង្វេងផ្លូវ

ណា ។ តុចាំផ្លូវដែលយាត្រា ទៅតំបន់ណា ព្រាហ្ម
នាំយាត្រានោះហោង ។ ដើរជ្រុសទៅឆ្ងាយកន្លង ទើប
បាត់ម៉្លោះហោង កែវម្តាយវង្វែងទៅណា ។ កាលទៅ
ម្តាយបាទផ្តាំថា ថ្ងៃគ្រងនោះណា ឲ្យបារវិលមកដល់
ហោង ។ ឥឡូវបាត់យូរកន្លង ថ្ងៃល្ងាចហើយហោង
តុយើញកែវម្តាយមកឡើយ ។ បាត់ម៉្លោះនេះវង្វែងហើយ
កូនកែវម្តាយអើយ នាំបន្តដើរទៅឯណា ។ តើបពះពួក
សត្វមន្ត្រី ពានជួបអ្នកណា ប្រហារជីវិតទៅហើយ ។ នាង
ទន្ទឹមបុត្រគ្រាណាគ្រើយ វាក៏ឆ្កួតទៀតហើយ ចូល
គ្របស៊ីបក្នុងអង្គកាយ ។ ព្រើលចិត្តភ្នែកភ្លេចសោកស្តាយ មន្ត
យកូនាំកាយ កាយទៅជាទោចសោះសា ។ លោតឡើង
លើមែកត្រីក្បាល ជួនជាក្បួន កុមារទាំងពីរទៅដល់ ។ ទាំង
អង្គព្រះបាទសាមល ទេពស្នំដល់ ជួបជុំសេនាឃោធា ។
សឹងមើលឃើញនាងនាថណា ទាំងអស់គ្រប់គ្នា តុយល់ជានាង
នាថឡើយ ។ មើលឃើញតែជាទោចហើយ ទើបក្បួន

ត្រាណក្រើយ ត្រាសសុរោពាធិសត្វថា ។ ទោចនេះនឹង
 ហើយមាតា ឬមិនមែនណា មាតាទៅឯណាហើយ ទើបពោធិ
 សត្វត្រាណក្រើយ ថាព្រះគុណអើយ ព្រះអង្គត្រូវមន្តយក្ស។
 មើលទៅតំសាល់ឡើយណា នឹងហើយមាតា វិក័ត្តដូច
 ទោចនោះហោង ។ សូមប្រើឲ្យអស់ស្រីផង ទៅក្រោម
 នោះហោង រើសផ្កាផ្កលមាសនោះណា ។ ជ្រះចុះមក
 ក្រោមត្រីក្ស តែដូច្នោះណា រៀនរាប់ដរាបមកហោង ។
 ឯព្រះនរោត្តមស្រីផង ទ្រង់ជ្រាបហើយហោង ត្រាស់
 ប្រើអស់ស្រីនោះណា ។ ស្រីផងទទួលខ្ពង់ ទៃមហា
 ក្សត្រា ហើយទៅដល់ក្រោមនាងហោង ។ កាលនោះសុ
 តន្ត្រីយ៉ាងនូលង យល់អស់ស្រីផង ដើរចូលមកក្រោមនាង
 ណា ។ នាងនាថកិតក៏យកក្រមា ហើយហាមាត់ថា ឲ្យ
 គេមកចាប់អញហោង ។ បន្ទូលស្រេចហើយនូលង ផ្កា
 ផ្កលមាសហោង ជ្រះចុះមកក្រោមត្រីក្ស ។ ឯអស់
 ស្រីផងនោះណា ដណ្តើមរើសផ្កា ផ្កលមាសនៅក្រោម

នាងនៃ ។ ឯនាងនាថងកិតក៏យ ទេតទៅយល់នៃ អស់
 ទាំងយោធាសេនា ។ នាងកិតក៏យអន្ទះសា ពុំនៅនោះ
 ណា សុះទៅយើមួយទៀតនៃ ។ ឯអស់ស្រីផងវិលវៃ
 យកផ្កាថលនៃ ទៅថ្វាយព្រះមហាក្សត្រា ។ ស្តេចបាន
 ទតជាក៏ហើយ ណា ទើបមហាក្សត្រា ឲ្យអស់យោធា
 នោះនៃ ។ លើកគ្នាទៅព្រាតកាប់ព្រៃ ព័ទ្ធជុំវិញនៃ
 កុំឲ្យនាងនាថងឆ្កា ។ លោតទៅទីឆ្ងាយឡើយណា ឯអស់
 សេនា ទទួលបង្គាប់ហើយហោង ។ នាំអស់យោធាពល
 ផង ព័ទ្ធកាប់ឈើហោង ជុំវិញនៃនាងនោះណា ។ ស្រេច
 ហើយស្តេចបង្គាប់ថា ឲ្យអស់សេនា យកមងទៅពាស
 ក្រោមហោង ។ ពាសស្រេចសូរេចហ្មត់ហ្មង ហើយយក
 អន្ទង់ ទៅព្រាតលើមងទៀតណា ។ ប្រុងប្រយ័ត្នក្រែងឆ្កា
 លោតចុះមកណា ឲ្យទើរលើមងនោះហោង ។ ឯសុគុណ
 ថាងនុនលង ភ័យពេកក្តាត់ហោង ក្រែងគេសម្លាប់នាងណា ។
 នាងមើលទៅយល់ក្សត្រា យល់ទាំងកុមារ នោះនាងពុំស្គាល់

ឡើយហោង ។ រឹងភ័តរឹងភ័យកន្លង ភ្លេចនឹកក្នុងហោង ដូច

ទោចរិស័យសោរសា ។ កាលនោះព្រះបាទក្សត្រា ប្រើ

អស់សេនា ឡើងទៅដាក់នាងនោះហោង ។ នាងនាថ

រឹងភ័តកន្លង ឃើញគេនោះហោង ឡើងទៅដូច្នោះហើយ

ណា ។ នាងសុះលោតលើត្រីក្បាល របូតហត្ថា ធ្លាក់មកទើប

លើមង្គលនៃ ។ ពោធិ៍ពូហើយតាបវៃ យកឈាមយក្សនៃ

ទៅលាបអង្គព្រះមាតា ។ នាងនាថពុំដឹងកាយា ភ្នឹកភ្នែច

ខ្លួនណា សូន្យសុទ្ធិវិញ្ញាណនាងហោង ។ ពោធិ៍សត្វ

លើកគ្រុកង មាតាឡើងហោង ហើយលាបឈាមយក្សទៀត

ណា ។ ស្រឡាបលាបសត្វកាយា មន្តយក្សនោះណា

ស្បើយអស់ពុំអង្គនាងហោង ។ តោមធ្វើតលល្មះភ័តហ្មង

ដូចពុំដើមហោង ភ័តមានសៅហ្មងឡើយណា ។ កាល

នោះនាងចន្ទរក្សា អស់ស្រីនោះណា មើលទៅស្គាល់ជា

នាងនៃ ។ ព្រះបាទសាមលជៀស្តដៃ ទេតយល់នាងនៃ

ក៏ស្គាល់ជាព្រះសុណិស្សា ។ ព្រះបាទព្រាហ្មទេត្តនោះណា

យល់អត្ថកថា ។ នោះជាដូចតំដើមនៃ ។ ញ៉ែមកកកលព្រះ
 យ គិតតំកាលនៃ ស្តេចឲ្យព្រះរាជកុមារ ។ ចេញទៅ
 តាមព្រះមាតា នឹកកាលក្សត្រា ទតយល់វត្ថុនៃលង ។
 សុទ្ធដូចសត្វទោចនោះហោង ម្ល៉ោះហើយច្បាស់ច្បង ប្រាស
 ប្រាណកិលាកជាម្តង ។ មិនដឹងជាថ្ងៃមថ្ងៃបង យក្ខចាប់នាង
 ហោង ចោលទៅត្រូវមន្តយក្ស ។ ឲ្យទៅជាទោចនោះណា តែដៈ
 កុមារ មានទ្រព្យត្រូវមន្តយក្ខ ។ មើលឃើញហើយបានស្គាល់
 ជាក់ ថានាងជាយក្ខ ហើយប្រឹងរត់យំតាមទៅ ។
 បានមូលនឹងកូននោះកូរ ហើយកុមារទៅ បានដូចទាសីនូវ
 ផ្សារ ។ នេះព្រោះតែបានបុត្រា ជ័យសុវរិទ្ធិ ផ្ទាញយក្ខ
 យកលាមមកបាន ។ លាចបួនមត្រមាសកល្យាណ ថ្ងៃមថ្ងៃបង
 បាន រួចរស់ជាមនុស្សវិញណា ។ សោកហើយទុនទុប
 កន្លង ក្នុងក្រុងព្រះស្វា រតីដល់សន្ទប់ហោង ។ ឯសុ
 គន្ធម្មាងនឹងលង សោកសន្ទប់ហោង ព្រមនឹងអង្គ
 ព្រះភស្តា ។ កាលនោះទាំងពីរកុមារ នឹងព្រះ

បុព្វេសា មលនាងចន្ទរេក្ខា នៃ ។ យល់ហើយកុមារភិក្ខុយ

យកគង្គាវៃ លុបលាមកក្រ្តាតារក្សត្រ ។ បានដឹង

ស្មារតីឡើងថ្កាត់ សុគន្ធបោងរូបរត្ន បង្ខំមាតាបិតា ។

កាលនោះនាងចន្ទរេក្ខា យល់បុត្រសុណិស្ស ដឹងស្មារតី

បង្ខំហោង ។ នាងយកហត្ថាទាំងសង ទុបសុណិស្ស

ហោង ហើយមានសុវណ្ណិសរថា ។ កន្លែងក្នុងអង្គ កាយា

នាងតែម្តេចណា ស្រឡះជ្រះហើយបួនៅ ។ នាង

នាថសុគន្ធបោងទូលទៅ ថាខ្ញុំឥឡូវ ស្រឡះអស់អង្គ

ហើយណា ។ ព្រះបុព្វេសាមលក្សត្រា នាងចន្ទរេក្ខា

យល់នយសុណិស្សជាហើយ ។ អរតតមានអ្វីស្មើឡើយ

ទើបក្សត្រត្រាណាត្រើយ ប្រជុំអស់ពលយោធា ។ សូរេច

ស្រាបស្រែចរាជា យកគង្គាវៃ ទីនាំងនៃបុត្រនោះ

ហោង ។ ចង់គ្រឿងគ្រប់ស្រែចតតហ្មង កូបកន្លោង

ហោង សន្ធិយាឲ្យចងស្រែចនៃ ។ ។ ទើបមហាក្សត្រា

ធៀស្តដៃ ឲ្យនាងនាថនៃ ឡើងគង់នឹងព្រះមាតា ។

រឹងទាំងពីរកុមារ ឡើងគង់គង់សា ព្រះរាមអនុជនោះនៃ ។

ព្រះបាទសាមលជៀស្តដៃ រស្មីចឡើងគង់នៃ ទីនាំងរាជា

រដ្ឋ ។ ព្រះបាទព្រហ្មទេត្តនោះណា ឡើងគង់រដ្ឋ ទន្ទឹម

អសុតាហ៍នោះនៃ ។ រឹងស្រីស្នំសៅដៃ រស្មីចទ្រង់ជិះនៃ រាជរថ

គ្រប់គ្នានោះណា ។ ឯអស់ទាហានអាសារ មន្ត្រីសេនា

យោធាអាមាត្យនោះនៃ ។ រៀបវៃហព្រះបាទជៀស្តដៃ តាមក្បួន

ហើយនៃ ស្រាប់ស្រេចតុល្លីមីមា អស់ទាំងមន្ត្រីយោធា វៃហ

ព្រះរាជា បានដល់ចូលក្នុងរឹងនៃ ។ ដល់ហើយព្រះបាទ ជៀស្ត

ដៃ អស់ស្នំនោះនៃ ចុះចាកព្រះរាជរដ្ឋ ។ ព្រមទាំងអង្គ ព្រះ

កុមារ ចុះចាកគង់សា ព្រះវៀមអណ្តាជនោះហោង ។ នាងនាថ

សុគន្ធហោងនួនលួង នឹងមាតាហោង ចុះចាកពីគង់ជ្រូន ។ ព្រះ

បាទសាមលរាជា នាងចន្ទរក្ខា រស្មីចគង់អាសនាលើហោង ។

ព្រហ្មទេត្តសុគន្ធហោងនួនលួង អាសនាមួយហោង គង់គាល់

ទាំងបួនអង្គក្សត្រ ។ កាលនោះឯអង្គព្រះបាទ សាមលនរនាថ

ទ្រង់ត្រាស់បង្គាប់ទៅថា ។ ឲ្យអ្នកពិសេសនោះណា រៀប

កោដ៍នកាហាវ នឹងចងហត្ថានាងហោង ។ កាលនោះរក
 តាសសហោង ពួកគ្រូច្បាស់ច្បង ទ្រង់ត្រាស់បង្គាប់ចោះ
 ហើយ ។ តាតតំបង្គំយូរឡើយ រៀបរួចស្រេចហើយ
 លើកយកមកថ្វាយ តាបង្គំ ។

បទកាតត កាលនោះនៃ ឯអស់មន្ត្រី ដែលនៅរក្សា ក្នុង
 ព្រះរាជវាំង ឃើញខ្មោចយក្ស ហើមស្អុយហើយណា នាំគ្នា
 ងារផង ។ អ្នកខ្មោចយក្ស យកទៅចោលណា តំបង្គំឡើយ
 ហោង ទើបបានឲ្យកែណូ អស់ទាំងពលផង ១ពាន់ទៀតហោង
 អ្នកតំបង្គំឡើយ ។ ដ្បិតខ្មោចយក្ស ចាំកុមារ ទៅយក
 ចោលហើយ ពលអ្នកមួយពាន់ តំបង្គំបានឡើយ អ្នកអស់
 ចិត្តហើយ ក៏តាចណា ។ កាលនោះមន្ត្រី ទុនរាបសរសៃ
 បង្គំទូលថា បត្រយើងខ្ញុំ យកពលមកណា អ្នកខ្មោច
 យក្ស ត្រូវម្រឹកឡើយ ។ ទើបមហាក្សត្រថ្មី ថប់ក្នុងព្រះទ័យ
 ក្រែងចាំក្សត្រហើយ ទៅអ្នកវិញណា ស្តេចបន្ទូលឆ្លើយ
 ប្រើអាមាត្យហើយ ទៅហៅបុត្រា ។ អាមាត្យបាន

ស្តាប់ បង្គំលាតាប់ ហៅព្រះកុមារ ថាម្ចាស់ថ្ងៃអើយ

ឥឡូវក្សត្រា ឲ្យអ្នកយាត្រា ទៅឥឡូវហោង ។ កាល

នោះពោធិ៍ ចៅចមមូលី សត្វសាងបរមី ពួនាសីទូល

ដូច្នោះហើយនៃ ពោធិ៍នរេបតី យកព្រះខ័ន្ទថ្វា ។

ដែលសម្លាប់យក្ស ដូរជាតិអប្បលក្ខណ៍ យកឈាមវា

ណា បានចិត្តព្រះខ័ន្ទ សោភ័ណថ្ងៃថ្វា មានប្តី

អស្ចារ្យ សម្លាប់យក្ខបាន ។ កាលនោះតុលង្គី ពោធិ៍

សត្វទ្រង់ យកខ័ន្ទថ្វាថ្វាន លីលាយាងទៅ ដល់ប្រាសាទ

ស្ថាន បង្គំក្សត្រក្សាន្ត ព្រះវរេបតា ។ ព្រះបាទព្រហ្មទត្ត

ទតយល់រាជបុត្រ មកដល់ហើយណា ទ្រង់ត្រាស់ប្រើវៃ

ដ៏យសុវណ្ណ ចូររាជបុត្រា អូសខ្មោចយក្សហោង ។

ពង្សពោធិ៍ណា ទទួលទុក្ខា ពិតតុំបង្គំ ចេញចរ

មីមា លីលាតម្រង់ ដល់យក្សតុំលង្គី ដែលស្លាប់នោះណា ។

ពោធិ៍ដល់ហើយ ពិតតុំលង្គីឡើយ យកព្រះខ័ន្ទថ្វា ចាក់

គ្រងដើមទ្រូង នៃខ្មោចយក្ស ក្រវាត់ចោលវា ដល់ហោមពាន្ត

ហោង ។ ពស្ត្រនឹងមន្ត ខ្លាចប្តូរមេ កុមារច្បាស់ច្បង
 តំបន់នោះ វិលវិញជាម្តង ចូលគាល់ច្បាស់ច្បង បង្កើត
 ក្សត្រ ។ ឯព្រះបិតា មាតានោះណា ទេតយល់បុត្រវត្ថុ
 ដល់បង្កើតហើយ មើកបន្ទូលថ្នាំត រូបបុត្រកំសត ពន្ធកិ
 សន្តិករ ។ អ្នកអុសខ្លាចយក្ស ទៅចោលជឿនជាក់
 ទីស្តានឯណា តើត្រាយប្តូរជិត ពោធិឆ្នើយថា ត្រាយ
 ណាស់បិតា សូមទ្រង់ជ្រាបហោង ។ វិព្រះបិតា ទ្រង់
 ជ្រាបហើយណា ត្រេកអរកន្លង ហើយក្សត្រត្រាស់ប្រាប់
 អស់សេនាធន បានសុខហើយហោង ដោយបរមណា ។
 ឯពោធិសត្វ គង់គាល់ពីក្សត្រ បិតាមាតា បន្តិចបន្តួច
 លាទៅប្រាង្គប្រា សាទសេយ្យនា គង់សុខឥតហ្មង ។
 ឯអស់មន្ត ប្រជាពស្ត្រនៃ សែនសុខកន្លង ដោយបុណ្យបរម
 ក្សត្រថ្លៃច្បាស់ច្បង ឥតអំពលហោង ដោយហេតុអ្វីឡើយ ។
 រីឯខ្លាចយក្ស ដូជាតិអប្សណ៍ ធ្លាក់ដល់ហេមពាន្ត ពួលាន
 សន្តិក ផ្តើមម្សាផង ទាំងនាគរាជហោង ក៏យកត្រាយសល់ ។

ទៅទីនាវ សព្វដងអាធ្មា កម្រើកទៅដល់ ខែត្រវ័ណ្ណនគរ
 អាសុរិសុកល សោយរាជថ្មីតល ទៃកំពន្ធយក្ខ ។
 កំពង់ទ្រុនា ពួស្មុរដូចជា គេជាសក្រានក់ ស្តេចយក្ខ
 ភ្នាក់ឡើង ឆ្ងល់មនុស្សរូយក្ខ កម្រើកគតិអាក ប្តូព្រះ
 អាចារ្យ ។ ស្តេចមកប្រពារទ ព្រៃហើយនរនាម ចុះ
 ស្រង់ដលសា ទើបពួសនិក មកដល់អញណា បើ
 ដំបូង គុយាត្រាទៅ ។ យក្ខគិតហើយហោង
 ឈោងយកដម្បង ហោះទៅស្នងស្នៅ ដល់ឆ្នេរដលសា រក
 គុស្មុរក្ខ ពុំឃើញចមហៅ ស្តេចយាងមកនៃ ។ យក្ខ
 រឹងគន់គ្រប់ កងដលសាសព្វ ឃើញខ្លាចយក្ខស្រី មាន
 ស្នាមដើមទ្រូង យក្ខឆ្ងល់ពេកក្រៃ ហើយគិតថាអញ
 យកខ្លាចនេះនៃ ឲ្យអាចារ្យខ្ចី ស្តេចប្រោសប្រោណហោង ។
 ឲ្យរសរិញណា នឹងបានចរចា ស្នាកស្មុរដើមទង បើ
 ព្រះអាចារ្យ ប្រសំនាងហើយហោង រួចលុតតហ្មង យក
 ធ្វើករិយា ។ យក្ខគិតចោះហើយ ពិតពុំលងឡើយ ត្រកងម្នីមា

យកខ្មោចនោះនៃ ហោះដោយវិហាស ទៅបានដល់នា ថាន
 កែឡាសហោង ។ សន្សំមថមដាក់ មនឲ្យថងថាក់ មន្តល
 សៅហ្មង ទុកខ្មោចយកនោះ នៅក្រៅកំងហោង ចូល
 កាលច្បាស់ច្បង មន្តលថា ។ បត្រត្រះគុណ ពី
 សេសមហាធួន ដ្បិតខ្ញុំករុណា រើសខ្មោចយក្សស្រី
 ពីកងដលសា មកថ្វាយមេត្តា ទ្រង់ប្រោសប្រាប់
 ហោង ។ ដ្បិតខ្ញុំនេះណា មានចិត្តសង្ឃឹម សង្ស័យជាម្តង
 នឹងស្នាមដើមទ្រូង ប្រសំឲ្យរសហោង បានដូចបំណង
 ត្រកអរណាស់សា ។ កាលនោះព្រះបាទ ឥសូរនរនាថ
 ស្តាប់សព្វគុណ ពិតពុំលងឡើយ ស្តេចយាងយាត្រា
 ដល់ខ្មោចយក្ស សាកសពនោះនៃ ។ រីកាលនោះណា
 នាងនាថយក្ស បានរសឡើងខ្ញុំ លើកករប្រណម្យ មន្ត
 នរបតិ ក្រញាក្រាបសេរីសី អង្គុយនិត្យនៅ ។ ទើប
 ព្រះអាចារ្យ ស្តេចមានទុក្ខ សារសព្វសួរទៅ អើសម្បិ
 អញឲ្យនាងនៅ ចាំស្រះរម្មចក្ខុ ក៏បានជាស្តាប់ ។ ទើប

នាងសម្បទី ក្រាបទូលព្រះឥសូរលើលោកា ថា កាល

ព្រះអង្គឲ្យចាំស្រះណា គឺកម្មវាស្វា ជាព្រៀវវេរ ។ មានក្សត្រ

នរនាថ នាមឈ្មោះព្រះបាទ ព្រហ្មទត្តរាជា នាំអស់ពួក

ពល សកលយោធា នាំអង្គជាយា មកប្រពារឲ្យស្រះ ។

ខ្ញុំម្ចាស់បាទយល់ អង្គក្សត្រទេសពល តាមតែសល្លណាស់

ទប់ចិត្តមិនបាទ ហេតុប្រាណកម្មក្រាស ចិត្តស្រឡាញ់

ណាស់ ក្នុងកាយខ្មាយខ្មល់ ។ ចង់បាទក្សត្រា ជាប្តី

ហើយណា ចាប់នាងនិម្មល ក្រវែងចោលទៅ ខ្ញុំ

និម្មតទល់ តាងនាងនិម្មល ជាអគ្គមហេសី ។ ទើប

ព្រះរាជា នាំខ្ញុំលេលា ក្រុងការបូរី ប្រាំពីរថ្ងៃបាទ ដឹង

ហើយក្សត្រថ្ងៃ ថាខ្ញុំយកទូព្រា សម្លាប់ខ្ញុំណា ។ រីឯនាង

សម្បទី នាងទូលព្រះឥសូរសព្វប្រការ ដូចបាទនិទាន

តម្កនមកណា សព្វគ្រប់ប្រការ គ្មានខ្វះឡើយហោង ។

កាលនោះព្រះបាទ ឥសូរនរនាថ បាទស្តាប់សូរសង

នៃនាងសម្បទី ទូលសព្វគ្រប់ហោង ទើបក្សត្រច្បាស់ច្បង

បន្ទូលត្រាស់ថា ។ នៃនាងសម្បត្តិ ឥឡូវនេះនៃ កំព័ណ្ណនោះ
 ណា ស្រីនាងយកមក តែក្នុងផលសា មកឲ្យអញ
 ប្រសំនាងឯងនៃ ។ ឥឡូវនេះណា បើដោយអញថា
 គួរគាប់ប្រពៃ ត្រូវអញឲ្យទៅ កំព័ណ្ណនោះនៃ យក
 នាងវិលវៃ ទៅគ្រងភាព ។ គេមានគុណដូចនឹងនាង
 ណា សលន ផ្សំពង្សនឹងគ្នា ឯនាងសម្បត្តិ ស្រីស្រស់
 ពុំងារ មានបិត្តបង្កើត រឹងស្តេចយក្ស ។ ឯក្រុងកំព័ណ្ណ
 មានបិត្តគូបកាន់ ប៉ុនប៉ងប្រាថ្នា លុះឮព្រះឥសូរ
 បន្ទូលថា ផ្សំនឹងអាត្មា គ្រេកអរកន្លង ។ ក្រាប
 ថ្វាយបង្គំ លើកដៃប្រណាម្យ ក្សត្រិច្ចប្បាសច្បង
 គ្រេកអរណាស់សា ព្រមគ្នាជាម្តង ផ្សំស្រេចឥតហ្មង
 យាងថ្កានដំណាក់ ។ ឯនាងសម្បត្តិ នឹងកំព័ណ្ណនៃ
 វិហារក្សត្រទ្រង់សក្តិ ដល់ដំណាក់ហើយ អង្គព្រះទ្រង់
 លក្ខណ៍ គង់លើអាសនៈ នៃនសុវណ្ណ ។ ឯនាង
 សម្បត្តិ នឹងកំព័ណ្ណនៃ ប្រតិបត្តិអាចារ្យ និព្វានៅខ្ញុំ

ទ្រាំ បានបីថ្ងៃណា ឯអង្គុយក្បាល កំព័ណ្ណនោះនៃ ។ គិតក្នុង

ចិត្តថា គួរអញ្ជាទេះណា គ្រឿងរឹបរៃ ទៅនៅទីប៉ាន

អញ្ជាឯនាយនៃ នាំនាងសម្បត្តិ ទៅជាករិយា ។ កំព័ណ្ណគិត

ហើយ ពិតពុំលង់ឡើយ ចូលទៅម៉ឺមា គាល់ព្រះឥសូរ

បង្គំទូលណា សូមទាំងនាងនាថ សម្បត្តិផង ។ ឯព្រះឥសូរ

មានព្រះបន្ទូល នាងខេណីហោង កំព័ណ្ណឯងទៅ រកយកជា

បង នៅហោមវិនុហោង ឈ្មោះវិរុលមេយ ។ ឯស្ដេច

ក្រុងយក្ខ បានស្ដាប់ឮដាក់ ទទួលទុក្ខ នាំនាងសម្បត្តិ នោះ

នៃឯងណា លាព្រះអាចារ្យ នាំគ្នាទៅនៃ ។ ក្សិណ

នោះរឹង នាងយក្ខតែវី នឹងកំព័ណ្ណនៃ នាំនាងហោះស្រួត

ទៅសួរបងនៃ ក្រុងយក្ខអស្សរី វិរុលមេយណា ។ កំព័ណ្ណ

ទៅដល់ វិរុលមេយយល់ កំព័ណ្ណអស្សរី នាំនាង

សម្បត្តិ ទៅដល់ហើយណា នោះក្រុងយក្ខ អរក្រែក

កន្លង ។ ឯនាងសម្បត្តិ បានដល់ហើយនៃ បង្គំរៀមបង

ទើបវិរុលមេយ សាកសួរបនហោង សព្វគ្រប់ជាម្ដង

គ្មានសល់ឡើយ ណា ។ ឯនាងសម្បត្តិ ទូលរាជ

បង្ខំ ប្រាប់សព្វហើយ ណា នាងទូលសព្វគ្រប់ ឥត

មានសល់ក៏ តាមដោយវាស្មា ពីមុនមកហោង ។ ទើប

នាងសម្បត្តិ នឹងកំណែនៃ លើកហត្ថទាំងសង ក្រាបទុខ

សិរសី បង្ខំលាបង តាំយូរឡើយហោង ដល់នគរ ។

រិនទាននេះ សង្ខេបទុកស្ទុះ បង្ខំចរចារ នឹងនិទានពី

ព្រះមហាក្សត្រា សោយរាជក្រុងមហា វង្សតប្បី ។ នាម

ឈ្មោះព្រះបាទ សូរវង្សជាត មានស្នំសៅស្រី បែក

ម្នីនៃសនពាន់ មានអគ្គមហេសី ទ្រង់ព្រះនាមនៃ សូរ

ជាតបុបា ។ ជាធំចម្បង លើសអស់ស្នំផង ទាំងឡាយ

នោះណា ស្តេចមានរាជបុត្រ ស្រីលក្ខស្មារ្យ ឈ្មោះសុវណ្ណា

បុប្ផាស្រីស្រី ។ មានវិទូអណាច សត្រូវខ្ញុំបង្គាប់

លើសអស់ក្សត្រីយ៍ ស្តេចមួយរយមួយ នាំសួយមក

នៃ ចូលថ្វាយនរេបតី គ្រប់ក្សត្រនោះហោង ។ សឹង

ខ្លាចបរមី ព្រះបាទនរេបតី ក្សត្រក្បានជាច្បង ស្តេចគង់

ប្រាសាទ ប្រសើរកន្លង ដាំត្បូងប្រើនហោង ព្រោង
 ព្រាយគរស្រែង ។ រឹកកន្តរ រឹងតបវរ មានឈ្មួញ
 រវៃអង្គ នាំអសំទិនិញ ចូលចេញផ្សេងៗ លក់ទិញផ្សេង
 ព្រង បរិបូណ៌ណាស់នៃ ។ និទានព័ក្សក្រត ស្តេចសោយ
 សម្បត្តិ ទ្រង់ធម៌ប្រពៃ និទាននេះស្ទុះ បង្កើតសិននៃ
 នឹងថ្ងៃសេចក្តី តំសេកវិញណា ។ រឹសេកនោះនៃ កូនកង
 រន្ធប្រជុំ លើក្តីបញ្ចតា កែលាស់នោះនៃ មានថ្ងៃមួយណា
 ព្យុះខ្លាំងអស្ចារ្យ បាក់ប្រជុំនោះហោង ។ កូនសេកនោះត្រូវ
 មួយណាមួយ ភិតភ័យកន្លង ខ្យល់គួបទៅបាត់
 កូនសេកនោះហោង ព្រាត់គ្នាជាម្តង ខ្ចាត់ទៅទីទៃ ។
 កូនសេកគួបណាស់ មិនទាន់ដុះក្រាស មិនចេះហើរនៃ
 ខ្យល់ផាត់ប៉ើងទៅ បែកគ្នាទីទៃ កូនសេកញ៉ែន ដល់
 ភ្នំតណា ។ ធ្លាក់លើដំណាក់ ឆោមឆើតវរលក្សណ៍
 សុវណ្ណបុប្ផា នាងទេតទៅយល់ ចាប់យកមកណា ចិញ្ចឹម
 រក្សា លុះធំឡើងហោង ។ សេកចេះស្រងើ ពាក្យពេជ្រ

អ្វីៗ ចេះស្តីកន្លង នាងសុវណា បុណ្យសោភ័ណ ចេះស្រ

ង្គីហោង រកនាងធីតា ។ កូនសេកស្រីណា លេនោះ ខ្យល់

ផាត់ផាត់ចុះ ទៅដល់ព្រះមហា ព្រះឥសីវិញ កាល

នោះព្រះមហា តាបស អាចារ្យ ឥសីយល់ហើយ ។

លោកមានមេត្តា យកសេកនោះណា មកតុលង់ឡើយ

ចំពោះមកនសេក នោះចេះស្តីហើយ មិនឲ្យហ្មត់ឡើយ

ហើយឲ្យសេករៀន ។ អាគមគាថា សិល្ប៍ប្រាសាទណា

ចំណេះរមៀន មន្តវិជ្ជាការ ឲ្យសេកសូត្ររៀន ចេះ

សព្វរមៀន ឥតមានសល់អ្វី ។ ឯរឿងនេះណា បង្កើត

ចរចា កុំនិយាយស្តី នឹងនិទានណា តាមហាក្សត្រថ្ងៃ

ព្រហ្មទត្តជៀស្តដៃ ក្រុងការបុរី ។ នៃបន្តិចនាងនាថ

សុគន្ធមោងជាតិ ព្រះរាជមហេសី មានកាលថ្ងៃមួយ

ព្រះបាទនរេបតី នឹងនាងនាថនៃ ភ្នកព្រះចិន្តា ។

កាលព្រះឥសី នោះនាងនាថនៃ នឹងព្រះភស្តា គង់

គិតនឹងប្រើ ដៃស្នូរវិញ្ញា ទៅសួរព្រះមហា ឥសីបាទ

នៃដំណើរការប្រជាធិបតេយ្យ

- ១៣៣ -

មហាសន្និបាត

កាលតន្ត្រីពោធិប្បកាស

ម្ចាស់ ។

បែររបបទេសនាណាក្រឹត

ច្បាប់

ថ្ងៃមួយនោះហោង

អ្នកចូលទៅគាល់បិតា ។

រឹងព្រះបាទ

ព្រហ្មទត្តនរនាថក្សត្រា

យល់បុត្រហើយ

ណា

មានព្រះឱង្ការទៅថ្ងៃន

។

ថាជ័យស្វរ្យវិញ

បុត្រ

ប្រុសមានទ្រង់កល្យាណ

ឌុំពុកពុកក្បួន

គិតអាណាព្រះឥសីលា ។

ប្រើប្រាស់ចរលី

- លានីងពាងយាត្រា

ទៅសួរព្រះមហា

ឥសី

អាចារ្យនោះហោង ។

តន្ត្រីពោធិកូល

ព្រះបន្ទូលសាសន៍

ទ្រង់ត្រាស់ប្រើហោង

ទទួលព្រះរាជឱង្ការ ។

ពោធិបង្គំ

ទេសករប្រណាម្យទូលថា

ខ្ញុំទៅនេះណា

យូរហើយទើប

វិលមកហោង ។

ខ្ញុំចង់ទៅរៀន

អស់ទាំងរហៀនមិល្ប

ផង លុះចេះអស់ហោង

ទើបបានខ្ញុំវិលវិញណា ។

ឯនាង

សុគន្ធ - ថាងវត្តឧត្តមថ្ងៃថា

ព្រះបុត្រទូលថា

ទៅយូរទើបបាន

មកហោង ។

នាងលោមបុត្រថា

កុំកែវមាតាសាសន៍

ថាដូច្នោះ

ហោង

ទៅហើយតាមមកវិញណា ។

សព្វថ្ងៃអ្នកនៅ

ម្ខាង

បានយល់ព្រះស្នេហា

ទាំងពីរនាក់ណា

ពុំដែលឃ្នាតទៅ

ណាមួយ ។ បើទៅដល់ហើយ ព្រះលីង្កមួយអោយ

ខ្យល់ខ្យាយ ទូលប្រាប់ថាមួយ ក្រាបថ្វាយបង្គំមកហោង ។

រឹងព្រះបាទ ព្រហ្មទត្តនរោថច្បាស់ច្បង បើកព្រះសា

សង បន្ទូលផ្តាំនឹងបុត្រថា ។ បើបារទៅដល់ បាទដួប

យង់យល់លោកគា ចូលបាទូលថា អញនេះលើកករ

ប្រណាម្យ ។ មកគាល់ព្រះគុណ វិសេសមហាធួនទត្តម

មានចិត្តបារម្ភ គិតមកព្រះគុណ ណាស់ហោង ។ ផ្តាំស្រេច

ព្រះបាទ ព្រះបរមនរោថ ច្បាស់ច្បង ប្រើអាមាត្យ

ហោង ឲ្យទៅប្រាប់រាជមនោម័យ ។ អាមាត្យនោះណា

ទទួលផ្តាំហើយនៃ ចេញទៅចាប់វៃ ដើរដល់ពោងរាជ

អសុពាហ៍ ។ ប្រាប់ថាព្រះបាទ បរមនរោថរាជា ហៅរាជ

អសុពាហ៍ ឲ្យទៅឥឡូវនេះហោង ។ កាលនោះអសុពាហ៍

ពួក រាជច្បាស់ច្បង ទ្រង់ត្រាស់ហៅហោង ចេញតំពោង

ទៅមីមា ។ ស្តេចឲ្យយកគ្រឿង ប្រដាប់រុញរឿងសោកា

មកស្នាដៃអសុពាហ៍ គ្រប់គ្រឿងប្រដាប់ហើយហោង ។ កាល

នោះព្រះបាទ ក្សត្រក្សាន្តនរោចច្បាស់ច្បង ឲ្យបុត្រាហោង

ទ្រង់គ្រឿងរៀងថ្ងៃក្តាត់ ។ ហើយយាងបាទា ដែលឡើង

អសុពាហ៍នោះថ្នាត់ ទាំងពាន្យក្សត្រ ចំរើនជន្មយចេស្តា។

កាលនោះពោធិ នឹងរាជពោធិនោះណា ហោះឡើង

ទៅអា កាសហើយប្រទក្សណាខាន់ ។ បីដំហើយណា

ទើបរាជអាសាហោះថ្នាន ព្រោះទៅត្រង់ថាន ព្រះមហា

ឥសីនោះហោង ។ សេះហោះលឿនលន់ ខ្លាំងណាស់

ពេកពន់កន្ទង់ ថ្ងៃទៀបត្រង់ហោង បានដល់ព្រៃហាមពាន្ត

ណា ។ ទើបពោធិសត្វ បន្ទូលត្រាស់ថ្នាត់សួរថា

បងអើយ ខានមហា ឥសីជិតហើយឬនៅ ។ ទើបរាជអា

សា ទូលស្នងឧត្តារិញទៅ ថាឥសីនៅ ឆ្ងាយណាស់

នៅឡើយក្សត្រថ្ងៃ ។ ពោធិសត្វណា ឮពោធិថាឆ្ងាយ

ក្រែ សួរទៀតថាថ្ងៃ នេះយើងទៅដល់ឬទេ ។ ពោធិ

ទូលថា ដល់ព្រះសុរិយាជ្រៀងជ្រេ ខ្ញុំហោះឡើងទ្វេ

កុំព្រួយព្រះរាជហឫទ័យ ។ ពោធិវង្សកូល ព្រះទ័យចង់

ចូលលេងព្រៃ ប្រាប់ទៅអាជនេយ្យ ថាយើងលេងព្រៃ
 សិនណា ។ រីកដំណើ ពួកនិរុត្តោកប្រាប់ថា ដូច្នោះ
 ហើយណា ហោះចុះដល់ដីក្លាមហោង ។ ហើយរាជ
 ពាង ទាំងនិរុត្តោកច្បាស់ច្បង ទេត្រីកព្រៃផង ក្រសាង
 ក្រសាំងត្រៃឈសាខា ។ ពោធិសត្វហោង គង់ស្ថិតលើខ្នង
 អាស្សតាហ៍ ទេតសត្វនានា អស់ទាំងព្រឹក្សានោះហោង ។
 លុះដល់ស្រុកយេ រៀលជ្រៀងជ្រកន្ទង់ ល្ងាចណាស់
 ហើយហោង ពាងទូលពោធិថា ។ បតីត្រកអម្ចាស់ ថ្ងៃ
 នេះល្ងាចណាស់ហើយណា ល្ងមយើងយាត្រា ទៅឋាន
 ព្រះឥសីហោង ។ ពោធិវង្សកូល ស្តាប់ពាងទូលសាសន៍
 ថាដូច្នោះហោង ទើបមានព្រះបន្ទូលថា ។ រីអញនេះ
 ហោង អញតាមតែបងឯងណា បើល្ងមយាត្រា គួរ
 ការតែបងឯងនៃ ។ ឯរាជអាសាវ ពួបបន្ទូលថាតាមវិ
 ចរាច ញាតិព្រៃ លេចវាលសុះហោះដល់ស្ថាន ។ វិថ្ងនោះ
 ណា ឥសីសិលាពុំបាន ទៅអាស្រមឋាន លោកស្នង

ស្មាធិធម៌ការវនា ។ លោកឲ្យសេកនៅ ហើយចរទៅម្តង

ផ្តាំឲ្យសេកវា នៅចាំអាស្រមនោះនៃ ។ រីឯពាងី នាំ

ពន្យពោធិទៅវៃ ទៅដល់ហើយនៃ តុំយល់ឥសឡើយ

ណា ។ យល់ស្ងាត់សូន្យឈឹង ពាងីរំពឹងគិតថា នេះ

សមព្រះមហា ឥសលោកទៅព្រហ្មហាន ។ ទើបស្ងាត់

ដំបូង ហើយសេកសំណេះសាសន៍ ទូលពោធិហាន

ឲ្យឡើងគង់លើសាលា ។ ឡើងទៅគង់ថ្នាក់ លើសាលា

ក្តីហើយណា ឯសេកបក្ស ក្រឡេកមើលមកយង់យល់ ។

ឃើញពោធិសត្វ គង់ឯកអង្គក្សត្រទេសពល សេកមើល

មកយល់ តោមធ័តលើសលែងទេពា ។ សេកហើរ

មកហាន ទុំហើយផ្សំផ្សំផងចរចា សុរពោធិថា អ្នកមក

បើមានអ្វី ។ ទើបពោធិសត្វ ប្រាប់ទៅសេកថ្នាក់

វិញខ្ញុំ ថាអញនេះនៃ មករកឥសិសិលា ។ សេកឮ

ច្នោះហើយ សេកសោតទ្វាសឡើយប្រាប់ថា តុំនៅឡើយ

ណា លោកតានិមន្តទៅព្រហ្ម ។ ពោធិសុរថា

សេកអើយលោកគាត់នោះនៃ និមន្តទៅព្រៃ ល្ងាចហើយ

តំរើញមន្តមក ។ សេកស្តាប់ហើយហោង ទើប

សេកសាសន៍ប្រាប់ថា រឺថ្ងៃនេះណា លោកគាត់ពុំបានមក

ឡើយ ។ គ្រប់ប្រាំពីរថ្ងៃ ទើបបានវិលវិវាជ្រើយ ថ្ងៃនេះ

អ្នកកើយ លោកគាត់មកឡើយណា ។ អ្នកមកនេះ

ហោង មានបើប៉ុនប៉ងប្រាប់ថា រកអ្វីលោកគាត់ ប្រាប់មកឲ្យ

បានដឹងផង ។ ពោធិ៍ប្រាប់ថា អញមកនេះណាប៉ុនប៉ង

មកនៅនេះហោង ហើយនឹងរៀនអស់គាថា ។ អញនឹងយក

វត្ថុ បង្កប្រតិបត្តិលោកគាត់ រៀនអស់គាថា របៀនសិល្ប

សាស្ត្រនោះហោង ។ សេកសោតស្មោះសរ មានចិត្ត

ក្រែកអរកន្លង ថាស្តេចនៅផង គ្រាន់បានជាគ្នាហើយ

ណា ។ សេកឲ្យពោធិ៍ ស្តេចគង់នៅទីសាលា នឹងសេកនោះ

ណា រុងរឿងនោះហោង ។ រឹងពោធិ៍ លាពន្យពោធិ៍នោះ

ហោង ទៅស្តេចផង ពោធិ៍បើកតាមចំនា ។ ពោធិ៍

លាហើយ ត្រឡប់លឿយយាត្រា ចេញពីសាលា ទៅ

កេស្មាបរកោតហោង ។ ឯព្រះឥសី ទៅបំរើខ្ញុំ

ធម៌ផង ប្រាំពីរថ្ងៃហោង វិលវឹងមកថ្កានអាស្រម ។

មកដល់ហើយណា ឥសីសិលា ទុត្តម ឡើងលើអាស្រម

ឥសីឈប់ឈររោក ។ ពោធិ៍យល់ហើយ ពិតពុំល្អ

ឡើយមមា ចរចូលវន្តា បង្គំព្រះឥសីលា ។ ពោធិ៍

រឹងក្រួល ប្រណាម្យហើយទូលពុទ្ធដីកា ថាខ្ញុំករណា

មកនេះពីការប្តី ។ ខ្ញុំបុត្រព្រះបាទ ព្រហ្មទត្តនរតាថ

នរបតី ព្រះមាតានៃ នាមនាងសុគន្ធហោងហោង ។ ជា

ចៅលោកតា ដោយដំណើរថា នោះផង កើតកងជាហោង

ខ្ញុំនេះជាបុត្រលោកនៃ ។ ព្រះវរមាតា នឹងព្រះបិតា

ជឿស្នងដៃ ប្រទាននាមនៃ ខ្ញុំឈ្មោះស្រីវង្ស ។

តិក្សត្រឡាម ។ នោះយល់ខ្ញុំដំហើយណា ដល់ព្រួយចំណា

គិតមកលោកតាណាសនៃ ។ ព្រះវរមាតា ព្រះវរ

បិតាជឿស្នងដៃ រឹងព្រួយព្រះទ័យ គិតមកព្រះគុណណាស

ហោង ។ ប្រើខ្ញុំករណា នេះជិះអាសារហោះផ្សង

មកដល់នេះហោង ក្រាបថ្វាយបង្គំលោកតា ។ ឆ

ក្សត្រទុត្តម ក្រាបថ្វាយបង្គំមកណា សព្វថ្ងៃបិតា នឹងព្រះ

មាតានោះហោង ។ ឯព្រះឥសី ស្តាប់ពាក្យនៃសាសន៍ ទ្រង់

ជ្រាបហើយហោង ថាកូនសុគន្ធហោងណា ។ ឥសីក្រេតក

អរ សោមស្សសាទរពេកណា មានពុទ្ធដីតាថា អើតា

អរណាស់ចៅអើយ ។ អរនឹងរាជា អរនឹងនាងនាពោះ

ហើយ ឥឡូវចៅអើយ ជាទេពមានអ្វីណា ។ ពោធិវង្ស

កូល ប្រណេមក្រាបទូលទៀតថា បតីក្រលោកតា មាតា

កើតទុកតាតហោង ។ មានថ្ងៃមួយណា ព្រះវរបិតា

ច្បាស់ច្បង នាំមាតាហោង ចេញប្រញាទៅព្រៃព្រឹក្សា ។

មានយក្ខខ័ន មួយនោះគ្មានប្តីឡើយណា ។ វាផ្សាបមាតា

វិក្ខុតដូចសត្វទោចហោង ។ ហើយយក្ខនោះណា វាប្រ

កាឡារូបស្នង ដូចមាតាហោង បិតាពុំដឹងឡើយណា ។

ខ្ញុំនេះមើលយល់ ឃើញយក្ខកំហលមេហា ចាប់ចោលមាតា

ហើយប្រកាឡាចាប់វិ ។ ឯព្រះមាតា កាលមេយក្ស

ចោលនៃ អ្នកសុខ្យើងវៃ ដើរទៅលើផ្ទះជលសា ។

ស្រែកហៅខ្ញុំហោង អស់ទាំងមនុស្សផងគេថា ជាទោចទេ

ណា ពុំស្គាល់ជាមាតាឡើយ ។ តែខ្ញុំនេះហោង នឹង

អនុផងស្គាល់ហើយ ពិតពុំលង់ឡើយ រត់តាមមាតា

ផ្កាម្តង ។ ឯព្រះបិតា ខ្ញាល់នឹងខ្ញុំណាកន្លង ចេញ

ទីនាំងហោង ហើយស្តេចនាំនាងយក្ស ។ ទៅ

មេបន្ត ប្រាំពីរថ្ងៃខ្ញុំយាត្រា ទៅកាប់យក្ស យក

លាមលាបមាតាហោង ។ បានជាហើយណា ទើប

ព្រះបិតាច្បាស់ច្បង នាំមាតាហោង ទៅគង់ដូចដើម

វិញណា ។ មុនរត់ស៊ី ទ្រង់ជ្រាបហើយនៃអ្នកថា

អើអញនេះណា តែងនឹកគិតទៅដៃរហោង ។ ឥឡូវចៅ

មក ជជ្រុលជជ្រកកន្លង មកដល់តាហោង អ្នក

កុំកាលទៅឡើយណា ។ ចាំតាបង្រៀន សិល្បៈ

សាស្ត្របៀនគាថា ចេះអស់ហើយណា សឹមចៅ

វិលទៅវិញហោង ។ កាលនោះពោធិ៍ លើកកអញលើទូល

ស្នង ថាខ្ញុំអរហោង ចង់រៀនឲ្យអស់ចិត្តណា ។

ទើបព្រះឥសី ឲ្យពង្សពោធិ៍ថ្មថ្នាំ គង់នៅសាលា

ហើយព្រះឥសីនោះហោង ។ សង្ខាតបង្រៀន អស់ទាំង

រៀនសីល្យផង ប្រាំពីរថ្ងៃហោង ចេះចប់ឥតឯខ្លះឡើយ ។

រៀនដប់រៀនប្រសប់ រៀនទាំងឈានហោះបានហើយ ឥតឯ

ខ្លះឡើយ រៀនប្រែកាឡានោះណា ។ ឥសីប្តូរ ប្រឹក

ប្រៀនពោធិ៍ថ្មថ្នាំ ប្រៀនសីល្យធួណា នោះអ្នកចេះស្ងាត់

ហើយហោង ។ ឥសីបរិវរ ដប់ធាតុសរឲ្យផង តែព្រះ

ខានហោង ឥសីតុំបានដប់ឡើយ ។ ជឿតមានព្រះខាន

ជ័យជាតិណាន់ស្រេចហើយ ហេតុដ៏ចេះហើយ ដប់តែ

ធួសរឲ្យហោង ។ ហើយព្រះឥសី យកធួសរជ័យឲ្យផង

ឲ្យពោធិ៍ហោង នោះអ្នកទទួលយកណា ។ ហើយអ្នក

បង្គំ ក្រញូក្រាបប្រណាម្យព្រះមហា ឥសីសីលា ប្រ-

សិទ្ធិមន្តជាតិជ័យ ។ មន្តមួយឲ្យឈ្នះ អស់អស្សរ

ពាលត្រូវបែ មន្តមួយជាតិជ័យ កុំឲ្យអស្សរនោះណា ។

ទោះស្តេចយក្សគ្រុឌ ពារពុះប្រយុទ្ធម្តេចម្នា ឲ្យចាញ់
 ចេស្តា ខូចខ្លាចអំណាចចៅហោង ។ ហើយ
 ព្រះឥសី ចម្រើនអស់ន័យពរផង ស្រាប់ស្រេចហើយ
 ហោង វិលថ្នាំនកស្រមវិញណា ។ ពោធិ៍សត្វថ្ម
 ស្តេចគង់នៅនៃសាលា សត្វថ្មនោះណា តែងទៅប្រតិបត្តិ
 ឥសី ។ រឹងនិទាន តមកនេះមានសេចក្តី តាំងពី
 ចក្រី ព្រះបាទព្រហ្មទត្តនោះណា ។ ស្តេចផ្សងព្រះ
 ទាន ហើយក្សត្រសោភ័ណថ្មថ្នាំ តន្ត្រីយក្ស រៀង
 មកដល់ពោធិ៍សត្វ ។ មកដល់ព្រះមហា ឥសីសិលា
 នោះថ្នាំត ដល់ពោធិ៍សត្វ ទ្រង់រៀនសិល្ប៍ចប់ហើយណា ។
 បទកាកនេះនិ ទានតអំពី អង្គររាជក្សត្រា កាលពោធិ៍សត្វ
 គង់នៅសាលា សត្វថ្មនោះណា បំរើឥសី ។ មាន
 កាលមួយថ្ងៃ ពោធិ៍សត្វថ្ម បបួលសេកថា សេក
 កើយយើងទៅ លេងព្រៃម្តងណា រកបេះផលា ថ្នាំយ
 លោកគាហោង ។ សេកសោតឆ្លើយថា បើស្តេច

ទៅណា ខ្ញុំចង់ទៅផង បើស្តេចយាងទៅ ខ្ញុំទៅដែរហោង

នាំគ្នាគ្រួសារ ជាព័ន្ធក៏ហើយ ។ ទើបពោធិ៍សត្វ

បបួលទៀតថ្នាក់ ថាអើសេកអើយ បើថាសេកទៅ កុំ

នៅយូរឡើយ មកទៅសេកកើយ ទៅលាលោកតា ។

សេកសោតបានស្តាប់ អស់អាថ៌សាស័ព្ទ ពោធិ៍សត្វថា

ទ្យេទៅទ្យេឆាប់ ជាប្រញាប់ណា ទៅលាលោកតា នឹង

ទៅលេងព្រៃ ។ សេកលោកស្តេច ឆ្លើយទាន់ព័ទ្ធ

មមាឆាប់ខ្ញុំ សេកហើទៅថ្នាក់ អាស្រមហើយនៃ ពោធិ៍

យាងវៃ ទៅដល់ហើយណា ។ បត់បាទបង្គំ ទេសករ

ប្រណាម្យ ទើបទូលទៅថា ខ្ញុំសូមប្រណាបត្តន៍ នឹង

លាលោកតា ទៅលេងព្រៃក្បែរ នឹងសេកនេះហោង ។

ឯព្រះឥសី ឮពោធិ៍នៃ នឹងសេកនោះផង លាទៅ

លេងព្រៃ ដូច្នោះហើយហោង ឥសីសារសង ប្រាប់

ពោធិ៍ថា ។ នៃជ័យស្វរ្យវង្ស ចិត្តបារនីកចង់ ទៅ

លេងឯណា អ្នកទៅតាមចិត្ត កុំគិតក្រែងថា ខ្លាចអ្វី ។

ណា អ្នកកុំគិតឡើយ ។ ពោធិសត្វថ្ងៃ ព្រះតសី
 បើកឲ្យទៅហើយ សេកនឹងពោធិ ពិតពុំលង់ឡើយ
 បង្គំលាហើយ វិលថ្កានសាលា ។ ដល់ហើយនេះ
 និមិត្តកាយច្បាស់ ជាសេកហើយណា សេកសោតបាន
 យល់ ពោធិកាឡា កើតជាសេកណា អរក្រកន្ទង ។
 ហើយបបួលគ្នា នាំចរលេលា ហើទៅគ្រួសង ដោយ
 កៀនដោយកោះ ឥតចន្លោះហោង ហើរហួសវិលង ទៅដល់
 ស្រះស្រង់ ។ ឧទ្យានព្រះបាទ ស្នូរវង្សជាតិ សម្រាប់ព្រះ
 អង្គ វែងមកក្រសាល ប្រពាឡស្រះស្រង់ កំសាន្តព្រះអង្គ
 រៀនរាបមកណា ។ សេកហើទៅដល់ មើលមើលយល់
 អស់ទាំងផលា ក្នុងស្រះនោះហោង មានទាំងត្រីក្បា ហើយ
 មានផលា ខ្លាំងនោះហោង ។ សេកពោធិយល់ រកៈ
 ជាតិគល់ នាំគ្នាស្នើហោង អស់ទាំងផលា ស្តាប់ស្តាប់ជា
 ម្តង ក្នុងថ្ងៃនោះហោង សុវណ្ណបុប្ផា ។ រូបវត្ថុននលង
 នាំសៅឡើកផង ឡើងលាបិតា ឧនកាយប្រណាម្យ បង្គំ

ទូលថា ទៅលេងព្រៃក្បាល ទូទ្យានស្រះស្រង់ កាលនោះ
 ព្រះបាទ សុវរ្ម័នវរ្ម័ន យល់បុគ្គលនោះមយង់ ។ បង្គំណាទៅ
 លេងឯស្រះស្រង់ បើកតាមចិត្តចង់ ពុំយ៉ាងយាត់ឡើយ ។
 នាងនាថសុវណ្ណ បុប្ផាសោភ័ណ បិតាបើកឲ្យ នាងថ្វាយ
 បង្គំ លាពុំលង់ឡើយ នាងវិលវិញហើយ ដល់ប្រាសាទព័រ ។
 នាងទ្រង់រត់ខ្លោ កញ្ជ័យកងកែវ កងកន់ហត្ថា សង្ហា
 ពន្ធព័ទ្ធ ទ្រង់វិស្សកាសា ធ្វើតតាយអស្ចារ្យ រូបពន្ធ
 សមប្រាណ ។ នាងទ្រង់ព្រះព័ស្ត្រ ប្រពៃស្រេចស្រស់
 អស់អង្គកល្យាណ ដូចទេពអប្សរ ចរចុះចាកឋាន តុះសឹក
 មកឋាន ផែនដីនេះហោង ។ នាងនាថធីតា ស្វាងអង្គ
 កាយា ស្រាប់ស្រេចឥតហ្មង ហើយនាងយកសេក ទៅ
 ជាមួយផង នឹងសៅឡើកហោង ចេញចាកព័រជ័យ ។
 បានដល់រដ្ឋ នាងនាថធីតា ឡើងគង់រថនៃ មន្ត្រីសេនា
 រៀបហែរនាងខ្ញុំ ពួកពលសេនីយ៍ ហែរទៅហើយណា ។
 សេកល្អនោះមតាយ ពុំដែលឃ្នាតត្វាយ នាងនាថឡើយ

ណា ឯអស់មន្ត្រី សេនីសណា ប្រុងប្រយ័ត្នការណ៍ ហែនាង

ទៅហោង ។ លុះបានដល់ព្រៃ មានម្លប់ទ្រុឺឈ ខ្ពស់ស្រោង

កន្លង នាងទតបក្សី បក្សានោះហោង ទឹកកកស្រង្គង សួរសំពាយ

សាន ។ នាងនាថទតយល់ រកជាតផល ផ្លែផ្កាយោនយោន

តាមដោយមាតិ ផ្លែផ្កាមែនមាន ក្នុងព្រៃហេមពាន្ត ក្បែរ

ធ្នូស្រះហោង ។ ពលច្រើនណាស់ណា កកកុញគ្រឿង

គ្រា នាងនាថទងវង់ នឹងសៅឡឹកណា ដល់ស្រះ

ជាម្លង ជាករាជរថហោង ឲ្យសង់ពន្លា ។ សេនាមន្ត្រី

ទទួលសុវណ័ រៀបធ្វើមីមា រួចស្រេចហើយនៃ ទើប

នាងតំណា រស្មីណាបបា នាំគ្នាសើចសាន ។ ពូជល់

ពោធិ៍ ស្តេចទតមកទី ធ្នូស្រះយល់មាន ពលពាស

ភាសា សេនាទាហាន ទតមើលវិមាន ទាំងព្រះ

ពន្លា ។ យល់ទាំងក្បួនត្រី តាមធ្វើតតិសី ពីសេសសោ

កា យល់អស់សៅស្រី ជាកងបរិពារ យល់ទាំង

សេករ ទុំទៀបនាងហោង ។ ពោធិ៍គិតថា វិនាងនោះ

ណា លលុះកន្លង នឹងរកអស់ស្រី ដទៃផ្ទឹមផង នឹង
 នាងនោះហោង ពុំបានឡើយណា ។ នាងសព្វព្រះទ័យ
 នឹងនាងណាសំនៃ ឥតទបមា ហើយស្តេចសួរសេក ក្រេក
 គ្រាសំចរថា កូនស្តេចស្រុកណា សេកស្គាល់ឬទេ ។
 ក្រែងសេកហើរទៅ តើបពានលំនៅ នគរមាសមេ សេក
 ឯងបានស្គាល់ នៃនាងឬទេ ស្រុកទេសមាសមេ នៅឯ
 ណាអើយ ។ សេកទូលវិញថា បងគ្រូព្រះមហាក្សត្រា
 គ្រាណាគ្រីណា ខ្ញុំមាសនេះណា ពិតពុំស្គាល់ឡើយ នាង
 នេះមាសអើយ លអ្វីម៉ែណា ។ វង់ក៏ក្រែកយង់ ថ្វាជ្រះផ្ទះផង
 ដួបទេពកញ្ញា នាងនេះជាបុត្រ ស្តេចនៅស្រុកណា បើបាន
 ក្សត្រា សមគ្នាណាសំហោង ។ ទើបពោធិសគូ
 សួរទៅសេក ថ្វាត្រី សំណោះសារសន្តិ ថាអញសមហើយ
 នឹងនាងឥតហ្មឺង សេកញ្ជាំនោះផង សមនឹងសេកឯង ។
 សេកឆ្លើយ វិញថា បងគ្រូក្សត្រា ជាមាសក៏ម្តង
 សមនឹងខ្ញុំហើយ ធ្វើមេបនឹងស្តេច បាននាងនោះឯង

តុំយល់ត្រាណា ។ ទើបពោធិសត្វ បន្ទូលទៀតថ្នាក់ ទៅ
 នឹងសេកថា បើចុះយើងទៅ កុំនៅនេះណា កុំឲ្យធីតា
 យល់យើងឡើយហោង ។ ចាំឲ្យធីតា ទៅលេងព្រឹក្សា បេះ
 អស់ផលផង សឹមសេកឯងទៅ ចង់បានដូចបង បានហើយ
 ច្បាស់ច្បង ប្រើសេកនោះណា ។ សេកហើរទៅដល់ ជ្រៃ
 មួយធំសល់ ត្រសុំសាខា លបពន្លឺសំណាក់ លាក់អង្គអាត្មា
 និក្សនៅនោះណា ចាំមើលនាងហោង ។ ហើយពោធិសត្វ
 ប្រែនិម្មិតថ្នាក់ ជាក្សត្រច្បាស់ច្បង ឆោមឆើតទ្រង់ស័ក្តិ រឹង
 ក៏ក្រតតហ្មង ដូចត្រាហោង ចុះមកដៃនឹង ។ សេកយល់
 ពោធិ ប្រែខ្លាយអង្គពីរ សេកនោះឯងនៃ ជាអង្គមហាក្សត្រ
 ដូចជាប្រក្រតី ទ្រង់ឆោមព័ស លើសទិព្វស្នូតិ ។ សេកទូល
 ថាខ្ញុំ យល់នាងស័ក្តិសម នឹងព្រះរាជា ល្អណាស់អស់អង្គ
 ត្រយង់ដូចគ្នា ស័ក្តិសមគួរជា ព្រះទេពីហោង ។ ស្តេចស្តាប់
 ដំណើរ សាសន្តសរសើរ ថាសមណាស់ហោង ស្តេចទ្រង់
 ក្រេកអរ នឹងសេកកន្លង ពោធិច្បាស់ច្បង បន្ទូលត្រាស់ថា ។

បើច្នោះសេកខំ គិតការរៀបចំ ចង់ឲ្យខ្ញុំណា បើបានគ្នា
 ហើយ ឯអញមិនថា គង់តែធីតា នឹងបានអញហោង ។ សេក
 សោតបានស្តាប់ អស់អាថ៌សាស័ព្ទ ក្សត្រថ្ងៃសាសន៍ ថាឲ្យ
 សេកចង់ ឲ្យបានគ្នាហោង សឹមក្សត្រច្បាស់ច្បង បាននាង
 ក្រោយនៃ ។ សេកឆ្លងឆ្លើយត្រាស់ ថាបើច្នោះម្ចាស់ កុំព្រួយ
 ព្រះទ័យ បើខ្ញុំបានគ្នា ធានាជួយលែ ជួយព្រះជឿស្ន
 ជួយ ឲ្យបាននាងណា ។ ពោធិសត្វស្តាប់ អស់អាថ៌សាស័ព្ទ
 សាសន៍វាចា សេកសោតធានា នឹងជួយក្សត្រា ឲ្យបាន
 ធីតា ជាគូរមេហាន ។ ថ្ងៃនោះសេកញ៉ាំ ស្បែងចំណីស៊ី ត្រាយ
 តំនាងហោង សេកហើររក គ្រប់ដើមឈើផង រករៀងទៅ
 ហោង ទៀបដល់ដើមជ្រៃ ។ ឯពោធិសត្វ ស្តេចទេតទៅថ្នាក់
 យល់សេកញ៉ាំនៃ មកដូច្នោះណា ទើបព្រះជឿស្ននៃ ប្រើ
 សេកឆាប់វៃ ឲ្យទៅចង់ហោង ។ សេកឮហើយណា អរ
 ក្នុងចំណា ពេកពន់កន្ទួន លាពោធិសត្វ ហើយហើរទៅ
 ហោង ដល់ហើយសាសន៍ សួរសេកញ៉ាំថា ។ បុន

មាស ទុត្តម រាជរូបសក្កសម មុខមាត់ជ្រះថ្លា ពៅនៅ

ព្រៃនេះ ឬកែវស្នេហា មាសមកតំណា ឃើញតែម្នាក់ឯង ។

សេកញ្ជីបានស្តាប់ អស់អាថ៌សាស័ព្ទ សេករឈ្មោះល្អថ្លា

ថ្ងៃ ដណ្តឹងសួរថា ឃើញតែម្នាក់ឯង សេកញ្ជីចាត់

ចែង ឆ្លើយប្រាប់ទៅថា ។ រូបនេះនៃ តុំមែននៅព្រៃ

នេះឯងឡើយណា បុរសមកអំពី វ័ង្សរដ្ឋ មកលេង

ត្រីក្បា នឹងម្ចាស់ក្បត្រី ។ សុវណ្ណបទ្វា ជាម្ចាស់ខ្ញុំណា

មានទាំងមន្ត្រី សេនាឃោធា ហែររាជក្បត្រី មកប្រពារទ្បព្រៃ

ឧធាននេះហោង ។ រូបក្នុងណា នៅក្នុងត្រីក្បា នេះ

ឬអ្នកបង ឬមកតំណា ចរចាប្រាប់ផង ឲ្យបុរសនេះ

ហោង ដឹងដំណើរអ្នក ។ សេករឈ្មោះល្អឆ្លើយថា ឧបុរស

ស្នេហា ខ្ញុំមខ្លួនវលក្ខណ៍ បងនេះជាចៅ ព្រះឥសីជាក

ចំភ្នំមថែរ ក្បាបងនេះហោង ។ លុះដំហើយណា នោះ

មានក្បត្រា ធំរាជច្បាសច្បង ឈ្មោះជ័យសុវ័ន្ស ទ្រង់

ឬទ្ធិកន្លង ដំសេះហោះផ្សង មកតំភាព ។ ក្រុងកាបូរី

ព្រះបាទចក្រី មកបិតនៅនា នឹងព្រះឥសី នោះនៃពរជា

ចូលវារីនា ថ្វាយខ្លួនជាចៅ ។ ឥសីសិលា ទ្រង់ព្រះមេត្តា

ប្រឹកប្រៀនប្រដៅ ទ្រង់ព្រះករុណា មេត្តាជ្រូតចៅ ប្រឹក

ប្រៀនប្រដៅ ចេះឥតខ្វះឡើយ ។ ព្រះបាទក្សត្រា

នៅបំរើមហា ឥសីយូរហើយ មានកាលមួយថ្ងៃ នោះនៃ

បុនអើយ ក្សត្រាត្រាណាគ្រើយ ភ្នកព្រះហឫទ័យ ។

ចង់បានទេព ហើយព្រះភូមិ បបួលបង្គំនៃ ទៅលា

ព្រះមុនី ឥសីឆាប់វៃ ព្រះឥសីនៃ បើកតាមចិន្តា ។

ទើបស្តេចនាំបង ហោះមកនេះហោង រករាជធាតុ ស្រស

ស្រពន្ទុក រកដូចក្សត្រា ក្រែងមានសេកណា គាប់នឹង

ចិត្តបង ។ ឥឡូវមកជន ជួបនឹងមាសសួន មិត្រមេ

ស្នេហាស្នេ រសមហេតុបញ្ចេ ត្រូវនាយហោង បុណ្យ

ជួយនាំបង មកដួបបុនស្រី ។ ស្រសស្រីទត្តម រាងរូប

ស្អាតសម មុខមាត់ប្រើប្រយ បងសូមធ្វើខ្លួន លើសួនកុប

ដោះសាសេចក្តី ថាអ្វីបុនអើយ ។

បែរមេត្រាហ្មត្រីត សេកថាមិត្រមាសបងអើយ បុនមិន
 ថាអ្វីឡើយ ព្រងឃើងហើយមកដួបគ្នា ។ សេកញ្ញាមាន
 ចិត្តក្រែក បានស្តាប់សេកឈ្មោះលាតណិនា ដំណើរតាជា
 ស្តេចមករករាជទេតី ។ សេកញ្ញាចង់ស្នេហាស្និទ្ធ ណាស់ក្នុង
 ចិត្តឥតគណនា ហើយកែប្រែមាយា ធ្វើហាក់ជាពុំស្នេហាស្និទ្ធ ។
 ថាយើងសេកនេះ ហ៊ានអម្លោះទេណាហោង គេទាន់ជាអ្វីផង
 ហ៊ានថាធ្វើខ្លួនលើគេ ។ ពុំទាន់បានដឹងចិត្ត ដឹងគំនិតគេនោះទេ
 ថាធ្វើខ្លួនលើគេ គេទាន់ទៅជាអ្វីហោង ។ សេកឈ្មោះលា
 ក៏ឆ្លើយថា បុនស្នេហាព្រលឹងបង បានជាថាច្នោះហោង ជឿត
 បងមករកដួបស្រី ។ បានជាបងហ៊ានថា ធ្វើបាណណា
 លើបុនស្រី កែវកបរតាមពិសី សូមបុនស្រីអត់ទោសបង ។
 សេកញ្ញាទ្វាសឆ្លើយថា ហ្ន៎មេលក៏ចេះសារសង ឲ្យគេមេត្តាផង
 នោះរត់មានបើហេតុអ្វី ។ បុនអើយបងនេះណា បានជា
 ថាឲ្យប្រណី ជឿតបងបងយកស្រី ស្រីសម្របប្រិយជាភរិយា ។
 ពីកាលទើបថ្កាងថ្មី នោះមែននៃចិត្តស្មោះស្ម័គ្រ ដល់យូរទៅ

ហើយអ្នក គេចដោះវែងតុលែងឡើយ ។ ឧបនុស្រសសំចំណាប់
ស្តាប់បងប្រាប់ណាសូនអើយ បងនេះមិនចោះឡើយ នឹង
ឧបមាឲ្យស្តាប់ហោង ។ ខ្លួនបងដូចគរណី ធ្វើដំរីនៃលើបង
បីដូចដើមឈើផង ដុះនៅហ្នឹងកងព្រឹក្សា ។ ចិត្តបងនេះ
សង្ស័យ នឹងអ្នកថ្ងៃក្រុងមោសា បញ្ចេញតរលាម្បងណា
បានហើយចោលទៅទៀតបាត់ ។ បងអើយពាក្យបងទៀត
តុំឲ្យល្បឿនមានវិបត្តិ ស្តីពាក្យសប្តិពិត កុំព្រួយចិត្តព្រលឹង
ណា ។ សេកញ្ជីចូលចិត្តហើយ តុំត្រាស់ឆ្លើយសងវាចា
នៅស្ងៀមដោយស្មោះ តុំចរចាសងសាស័ព្វ ។ សេក
ឈ្មោលយល់ស្ងៀមហើយ តុំលង់ឡើយចរចូលតាម លោក
ឡើងជាប្រញាប់ ដើរដាន់ស្តាប់ចង្អុលហើយ ។ ចំពោះចិត្ត
សរសា ជាប់ហើយណា តុំលង់ឡើយ រមរសមនោរម្យ
ហើយ ដោយដំតើបទើបបានគ្នា ។ ស្រយុតស្រយាលអង្គ
ស្និទ្ធកិសវន៍តុំលាភលា ប្រកៀកប្រកៀវគ្នា ដិតអង្គារម
ស្មហ័ស្និ ។ សេកញ្ជីភ្លេចខ្លួនណា ភ្លេចផិតជាម្ចាស់ហោង

សេកលោកលក្ខណ៍ច្បាស់ច្បង ស្តេចគង់រង់ចាំមើលហើយ ។

ក៏ទ្រង់ត្រូវស្នេហាស្និទ្ធ ជួយគិតបងណា បួនអើយ ផ្សិតម្ចាស់

បងនោះហើយ ស្តេចចង់បានម្ចាស់នាងណា ។ សិនបើ

ម្ចាស់យើងបាន នៅមូលហ៊ានរម្មស្នេហា ឯនាងនឹងបងណា

យើងនៅមូលនឹងគ្នាហោង ។ សេកញ្ជើលុះបានស្តាប់ អស់

សាសត្តដ៏ចោះហោង សេកញ្ជើឆ្លើយសាសន៍ តបទៅបងសេក

លោកលថា ។ ទ្រង់ស្រឡាញ់ ម្ចាស់អ្នកមិត្តគង់ណា

បួនពុំយល់ក្បួនតា គង់ណាចង់យល់ហោង ។ នឹងបានថ្វាយ

បង្កំ ក្បួនត្រឡប់មយល់ខ្ញុំផង បើចោះសូមអ្នកបង នាំបួនទៅ

បង្កំនៃ ។ សេកលោកលក្ខណ៍ឆ្លើយ ថាចោះហើយនាំហើរខ្ញុំ

ទៅដល់ព្រះជឿស្និទ្ធ គង់នៅព្រះនោះហើយហោង ។

សេកយល់ពោធិ៍សត្វ ល្អលើសក្បួនត្រឡប់ស្រុកផង រួចទោម

លេងកង្វល់ សមនឹងនាងនាថពេកក្រៃ ។ ហើយសេក

បង្កំក្បួន រួចស្រេចថ្វាត់ទើបជឿស្និទ្ធ មានព្រះបន្ទូល

វៃ ទៅនឹងសេកត្រឡប់តាសថា ។ អើអញអរកន្ធាន

នឹងសេកហោងបានគ្នាណា អរណាស័តតទបមា នឹងសេក

ណាបានគ្នានៃ ។ រឹងអញនេះណា យល់ធីតាតាម

ប្រពៃ ចង់ស្គាល់នាមនាងនៃ នាមមាតាបិតាផង ។

សេកបានស្គាល់ធីតា ចង់ស្គាល់ណាសេកទូលហោង ពីនាម

នាងនាមស្រីននលង ថាឈ្មោះសុវណាបុត្រា ។ ព្រះវរ

បិតាទ្រង់ នាមសុវរិទ្ធិនោះឯងណា ឯនាមព្រះមាតា

ឈ្មោះសុវរិទ្ធិបុត្រាផង ។ រឹងព្រះនគរ ថ្ងៃចំបង

ធីកន្ទី នាមឈ្មោះវង់តហោង ស្តេចរយឯកចំណុះ

នៃ ។ ស្តេចស្គាល់សេកសាសន ទូលហើយហោងព្រះ

ជឿស្តែង មានបន្ទូលទៀតនៃ ឲ្យសេកជួយគិតក្សត្រា ។

សេកអើយបើអញបាន នាងកល្យាណរមស្តេហា មិត្រ

មូលនឹងគ្នាណា សេកនឹងនៅមត្តាហោង ។ ដំបោះ

ចូរសេកឯង ខ្ញុំខ្លះខ្លះជួយអញផង ឲ្យអញនឹងននលង

បានគ្នាហោងរមស្តេហា ។ សេកទូលថាបតិត្រ ខ្ញុំមាស័តិត

ជួយក្សត្រា កុំឲ្យព្រួយព្រះហា ទើយធានាខ្ញុំជួយហោង ។

ឲ្យបានក្បួនត្រឡប់ស្រីស្រីក្តី ស្រីទេវមារកន្តីននលង ក៏ព្រាយព្រះ
 ទ័យហោង ធានាជួយឲ្យបាននៃ ។ សេកលាក្បួនច្បាស់
 ច្បង លាល្មោលផងហើរទៅខ្ញុំ បានដល់ធីតាស្រី
 នាងនាថក្តីក្រុងក្តី ។ ផ្កានេះលូប្រពៃ សមតែនៃ
 ពាក្យហត្ថា សម្តេចព្រះភស្តា នោះសមណាស់ណាម្ចាស់
 ថ្ងៃ ។ នាងស្តាប់ពួសេកថា ដូច្នោះណាស្រេចហើយ
 នៃ នាងថាសេកស្រី ហើរទៅលេងឯណាបាត់ ។ យូរ
 ហើយទើបឃើញមក ស្តីចំអកចំអនថ្នាក់ ឡើយមកថា
 ក្បួន ជាភស្តាពាក្យនោះសម ។ ប្តីអញនៅឯណា ក៏
 សេកថាគ្រងអញដំ ក្បាលបែកជាដំណំ ខំថាអញវាយ
 មនខាន ។ សេកយល់សៅឡើយផង លេងត្រាយហោងសេក
 ឆ្ងៃយថ្នាន ថាខ្ញុំម្ចាស់បាន យល់ស្តាម្ចាស់ដាក់ហើយ ។
 ស្តេចផ្កាន្តីខ្ញុំផង មកននលងណាម្ចាស់អើយ ថាស្តេច
 នឹងមកហើយ ឲ្យម្ចាស់រៀបទទួលណា ។ ខ្ញុំម្ចាស់នេះស្រីដ៏
 ពិតណាស់នៃពុំមោសា ខ្ញុំទៅឃើញក្បួន ស្តេចមកលប

មេលមាសហោង ។ ខ្ញុំយល់ស្តេចនោះណា តាមឆាយ

លក្ខណ៍ ប្រសក្ខន្ធច្របនេះហោង រកមកផ្គុំមត៌បានឡើយ ។

លស្មន៍ទេពា លណាសណាមាសខ្ញុំអើយ ស្តេចហោងខ្ញុំ

ទៅហើយ ប្រាប់ទាំងឈ្មោះទាំងស្រុកផង ។ ប្រាប់ឈ្មោះ

ព្រះបិតា ព្រះមាតាព្រះអង្គហោង ហើយប្រើខ្ញុំមកផង

ឲ្យខ្ញុំមកទូលមាសនៃ ។ នាងសុវណ្ណបទា ឬសេកថាដូច្នោះ

នៃ ព្រះព្រះបិតាព្រះទ័យ មនីមតិតទៅក្សត្រា ។ នាង

មានសុវណ្ណ សុរទៅនៃសេកវិញថា ស្តេចនោះនៅ

ស្រុកណា នាមក្សត្រាឈ្មោះអ្វីហោង ។ សេកទូលសព្វ

គ្រប់ហើយ តំលង់ឡើយទើបននលង ។ នាងសុរសិកទៀត

ហោង ថាស្តេចគង់នៅឯណា ។ សេកទូលថាជឿស្នងយ

គង់នៅព្រៃមួយសាខា ក្រោមម្លប់ជ្រៃនោះណា អង្គឯកានៅ

នោះហោង ។ ម៉្លោះសមស្តេចទ្រង់ ខ្ញុំឯងនឹងយូរកន្លង

ថាបើមាសព្រមផង ឲ្យខ្ញុំវិលទៅទូលតាប ។ ឯនាង

នាថនោះហោង ពួសាសនសេកប្រាយប្រាប់ ថាស្តេច

ចង់ដឹងតាម ដូច្នោះហើយ នាងថាអ្វី ។ បើអញឲ្យ
 សេកនៅ កុំឲ្យទៅទូលឡើយនៃ សមស្តេចអន់ព្រះ
 ទ័យ ព្រោះអញនេះចិត្តមិនបាន ។ ទោះព្រមប្តីមិនព្រម
 គួរឲ្យល្មមសមកល្យាណ គួរតែអញប្រែថ្កាន ឲ្យសេក
 យកផ្កាកម្រង ។ នេះទៅថ្វាយក្សត្រា តាមចិត្តស្តេច
 គិតហោង គិតស្រេចហើយ នាងផ្សង អធិដ្ឋានសច្ចា
 ថា ។ បើស្តេចនោះឯងហោង ជាគ្រូគង់នឹងអញណា
 បើសេកបាននាំផ្កា អញទៅដល់កាលណាហើយ ។
 កុំឲ្យស្តេចនោះនៃ ចេញស្រដីសួរសេកឡើយ ឲ្យយកតែ
 ផ្កាហើយ មានចិត្តគិតមកអញហោង ។ ផ្សងស្រេច
 នាងយកផ្កា កម្រងណា ល្អឥតហ្មង បំពាក់សេកហើយហោង
 នាងស្ងៀមតុំថាអ្វីឡើយ ។ សេកយល់នាងធិតា យក
 ផ្កាពាក់ដូច្នោះហើយ នាំផ្កាតុំលង់ឡើយ ហើយទៅ
 ថ្វាយក្សត្រានៃ ។ មើលយល់ពោធិ៍សត្វ គង់ស្ងៀម
 ស្ងាត់មើលទៅវៃ បានដល់ព្រះជឿស្នង់យ ទតមក

យល់កម្រងផ្កា ។ ពន្ធពាកនៅកសេក លុបខ្សែកពេញចិត្ត

ស្តេចយកកម្រងផ្កា ពាកសេកគង់ស្ងៀមហោង ។ ស្តេចគង់

នៅស្ងៀមស្ងាត់ ដូចស្តេចនាងនាចផ្សង សេកយល់ដូច្នោះហោង

សេកសោតលាហើរចេញទៅ ។ បានដប់នឹងត្នាណា

ឈ្មោះស្រីថា នៃបនពៅ ដូចម្តេចកាលនាងទៅ ទូលម្ចាស់

នាងនោះថាអ្វី ។ សេកញ្ញាប្រាប់ឈ្មោះថា នាងធីតាសត្វ

សេចក្តី ពុំមានសល់ឡើយនៃ ការក៏ចង់អត្តានសល់ឡើយ ។

ឈ្មោះថាឧមាសមិត្ត ស្តេចចូលចិត្តនឹងគ្នាហើយ បើពុំ

ចូលចិត្តឡើយ នោះពុំឲ្យផ្កាកម្រង ។ បងនឹងនាំគ្រូត្រា

យប់នឹងណាទៅដល់ហោង បនអើយនៅចាំបង បងទៅ

រកនាងឯងណា ។ នឹងនាំគ្រូត្រាព្រាង មូលភិស្សវង្សរម

ស្នេហា ឯបងនឹងនាងណា បានរមកនឹងគ្នាហោង ។

ញ្ញាស្តាប់ឈ្មោះផ្កា ចង់ចិត្តចាំបណ្តាផង ក្រសួចហើយ

លាឈ្មោះហោង ហើរទៅចុះនាងនាចនៃ ។ ដល់

ហើយមើលទៅយល់ នាងនិមូលចូលទៅវិញ ។ សុវណា

បុព្វានៃ យល់សេកមកដល់ហើយណា ។ នាងមានសុវណ្ណ
 រោមរោតស្តីដណ្តឹងថា សេកនាំគម្រងថា ថ្វាយក្សត្រា
 នោះថាអ្វី ។ សេកទូលនាងវិញថា ខ្ញុំនាំផ្កាទៅដល់ខ្ញុំ
 ស្តេចយល់ហើយពុំស្តី យកតែផ្កាពីខ្ញុំទៅ ។ ពុំមានពាក្យ
 អ្វីថា មួយម៉ាត់ណាគង់ស្ងៀមនៅ ស្តេចយកតែផ្កាទៅ
 គង់ស្ងៀមនៅពុំស្តីឡើយ ។ នាងស្តាប់សេកទូលថា មហា
 ក្សត្រាស្ងៀមច្នោះហើយ ថាស្តេចពុំស្តីឡើយ នាងនាថ ថា
 គួរព្រងផង ។ ហើយនាងគង់គិតថា អញនេះណាសច្ចា
 ធុន មិនឲ្យស្តេចស្តីហោង ឥឡូវបានដូចសច្ចា ។ កាល
 នោះនាងនាថនៃ ពុំស្រដៀងស្ងៀមហើយណា សេកសោតពុំ
 ចរចា នៅស្ងៀមស្ងាត់ពុំសាសង ។

បែរមកដល់លីលា កាលនោះនាងនា នាំស្រីទាំងឡាយ ។
 គ្រួសារលាដាសុខសប្បាយ ទេតឈើទាំងឡាយ នឹងអស់ស្រី
 ផង ។ រីឯនាងនាថនៃលង បាទនឹងវង់ យល់ព្រះសុរិយា ។
 ឲ្យទឹមរាជរថា ស្រេចស្រាប់ហើយណា នាងឡើងគង់ហោង ។

អស់ទាំងស្រីសៅឡើងផង ទើមរថគ្រប់ហោង ឡើងដំរើហើយ

ណា ។ ទើបអស់ពួកពលអាសា មន្ត្រីសេនា រៀបហែ

នាងនៃ ។ ចេញចាកព្រះពន្លាវៃ ហែរហួសផុតព្រៃ ដល់

នៃកំរងហោង ។ ដល់ប្រាសាទនាងជាម្តង គង់បន្តិចហោង

បង្គំបិតា ។ បង្គំព្រះវរមាតា សំណោះសួរសា សព្វគ្រប់

ហើយហោង ។ សុវណ្ណបុប្ផាននលង បង្គំលាហោង នាំ

សៅឡើងនៃ ។ មកថ្កានប្រាសាទវិញវៃ អស់សៅឡើងនៃ ហែ

នាងមកណា ។ បានដល់មណ្ឌលប្រាង្គប្រា សាទហើយ

ធីតា ដាក់អង្គុយហោង ។ នាងផ្គុំមាក់ឯងឥតហ្មង គិត

ទៅព្រះបង ស្តេចគង់ឯតា ។ ឯកអង្គគង់ក្នុងព្រឹក្សា

គិតក្រែងក្សត្រា ស្តេចពុំមកឡើយ ។ នាងគិតទៅ

ក្សត្រណាសំហើយ ផ្គុំពលករឡើយ នាងគិតថាគូព្រង

ហោង នាងរឹងគិតទៅព្រះបង ផ្គុំពលករហោងរឹងគិត

ណាសំណា ។ ឯអង្គក្សត្រទ្រង់ចេស្តា ក្រោយនាងនោះ

ណា ហៅសេកមកហើយ ។ ត្រាស់ថាឥឡូវសេកកើយ

នាងទៅបាត់ហើយ យើងទៅតាមហោង ។ សេកសោតត្រូវ
 ឆ្ងើយសាសន៍ ថាអញ្ជើញនុល្លង តាមព្រះចិន្តា ។ អញ្ជើញ
 ស្តេចប្រែកាលា ជាសេកហើយណា នឹងហើរទៅហោង ។
 កាលនោះក្សត្រិច្ចប្បាសច្បង ស្តេចកាលាហោង ជាសេក
 ហើយណា ។ ហើរស្មោះផ្នែកផ្ទះលើអា - កាសឆាប់សោះ
 សា លឿនខ្លាំងជាងខ្យល់ ។ ផ្នែកផ្ទះរំពេចទៅដល់ ក្រុងក្រែ
 សាកល វត្តនោះណា ។ ហើរវែងរកក្នុងប្រាង្គប្រា -
 សាទនាងនោះណា ពិតពុំយើញឡើយ ។ សេកស្រែក
 ឲ្យញ័ញហើយ ញ័ញលង់ឡើយ ហើរចេញម្តង ។ មក
 ក្រៅប្រាង្គប្រាង្គនឹងគ្នា តុំយល់ពាង យល់ឯសេកហោង ។
 ល្អក្រែប្រែពាក្យនឹង ញ័ញស្តេចឈ្មោះលង្គង ឈ្មោះនោះប្រាប់
 ថា ។ ព្រះអង្គស្តេចប្រែកាឡា ជាសេកមកណា រក
 ម្ចាស់បន្ទហោង ។ សេកញ័ញអពោកកន្លង នាំស្តេចទៅ
 ហោង ដល់ព្រះកៅវតា ។ ហើយសេកទូលពោងថា
 នាងនាថធីតា ដំនៅនេះហោង ។ អញ្ជើញក្សត្រិច្ចប្បាស

ច្បង ទៅថ្កាននាងហោង នាងផ្កំហើយនៃ ។ កាលនោះ
 ព្រះបាទជៀស្តនៃ ស្តេចចរចូលវៃ តាមនៃកៅវតា ។ យល់
 នាងផ្កំកេចកាយា ស្តេចប្រែកាឡា ព័សេកតាប័ខ្ចី ។ ជាអង្គ
 ក្សត្រទ្រង់បរមី តោមតេតាសី ដូចអង្គចន្រ្ទា ។ អស់អង្គ
 ត្រយង់សោកា នៅទិព្វទេវា ដ៏មង្គល់បាន ។ ស្តេច
 គង់ខាងនាងកល្យាណ គង់អស់អង្គប្រាណ ប្រកបគ្រប់
 លក្ខណ៍ ។ ស្តេចគង់មើលនាងយ៉ាងឆាក ប្រកបគ្រប់លក្ខណ៍
 គ្រប់បញ្ចក្រ្តី ។

បែបទាកកាល ពីអង្គក្សត្រា គង់ខាងទេវី ស្តេចគង់នៃ
 គង់ អស់អង្គក្រ្តី សម្តេចភូមី គង់ដល់បាទា ។ គង់ហើយនៃ
 គង់ រូបពង្សលូតលូន លលះសោកា ស្តេចគង់តាតា កេសីបន
 កា ដូចស្វាបកមរា ខ្មៅខាញ្ចុកជិត ។ មង្គលនមើលណា នៃ
 ព្រះភក្ត្រា មាសមែមមិត្រ ពាក់ដូចពាល ស្រស់ស្រស់លាចិត្ត
 ដូចមាសមិត្រាមិត្រ ព្រោងព្រាយស្នី ។ ភូមាទ្រទ្រយ
 ដូចកល្យាណគុយ កៅវតានតាសី ថាល់ទាំងស្នាង ដូច

មាសឲ្យដី ជាងទើបឆ្នើប្តី ស្រស់ស្រស់លលកាត់ ។ ព្រះ
 ទេស្តប្រមប្រយ សុវណ្ណផ្កាចំ ដូចគេដុះខាត អង្សាគួរតាង ពងរៀវ
 លកាត់ អណ សុវណ្ណបន្តវត្ត បដិចកល់ផា ។ ឈកបិចក្រព្រំ បងមើល
 ទៅសម លេចតិច្ចា ហត្ថាសរសូល មូលសមនឹងស្នា
 ម្រាមនៃហត្ថា ដូចបន្ទាគ្រូច ។ ចង្កេះរៀវខ្ញុំ ល្អណាស់
 សិក្ខសម គ្មានស្រីណាដូច មិនខុសមិនទាប មិនធំ
 មិនតូច រកមកប្រដូច មួយមិនមានឡើយ ។ ស្តេចបើក
 ព្រះត្រៃស្ត នោះនៃចេញអស់ ត្រង់នាងហើយ ស្តេចប្រាស
 ផ្តំផាប តាតតុល្លងឡើយ ផ្តំទុបនាងហើយ លើនៃន
 សេយ្យនា ។ ប្រទេសក្រីព្រាត ភ្នំក្នុងប្រាសាទ ដូចថ្ងៃសោះ
 សា រឹងនាងនាថ ភ្នំក្រាតកាយា យល់ឯក្សត្រា ទុបអង្គ
 នាងនៃ ។ នាងនាថទៅ ភិតញ្ចក្រម្លី នឹងព្រះជៀស្ត
 ជ័យ នាងតុហានក្រោកសំនិញនៃ ក្រែងព្រះជៀស្ត
 ជ័យ ផ្តំតុល្លងឡើយ ។ នាងនាថធីតា ឥតឲ្យក្សត្រា ផ្តំ
 ភ្នំក្នុងឡើយ នាងនាថសំនិ ពុកម្រើកឡើយ សំនិយូរ

ហើយ ពាល់តែក្បត្រា ។ ផ្គុំធ្វេសភ្នែកកាយ នាងនាថឆោម
 តាយ ថមលើកហត្ថា យកចេញពីអង្គ នៃនាងហើយណា
 ដាក់ព្រះហត្ថា លើខ្នើយទូរនៃ ។ ហើយនាងនារី ក្រោកចេញ
 អំពី ខាងព្រះជៀស្គដ័យ ' នាងនាថលបល្ល័ច គន់អស់អង្គនៃ
 យល់ព្រះជៀស្គដ័យ ឆោមឆើតថ្លថ្លា ។ ថាធ្វើមប្រុសផង
 ល្អក្រែកនឹង លើសលែងទេព្វា នាងគន់សព្វហើយ រំពឹងគិត
 ថា គួរដាស់ក្បត្រា រព្វកឡើងខ្ញុំ ។ នាងនាថទេវី នឹងព្រះ
 ភូមិ ខ្មាសព្រះចក្រី ពាល់ណាស់ខំលូក ហត្ថាទៅខ្ញុំ ពាល់
 នរេបតី តើនឡើងពីផ្គុំ ។ នាងសួរក្បត្រាថ្ងៃ ម្តេចហានពេកក្រែក
 ចរចូលមកផ្គុំ តុំមានគិតក្រែង រងនិររម្យ ពឹងពីបត្តិខ្ញុំ ក្រែង
 ព្រមព្រាម ។ ដូច្នោះតុំសម គួរក្បត្រាទត្តម ស្តេចធ្វើឲ្យល្មម ទោះ
 ស្រល់តុំស្រល ទោះព្រមព្រាម គួរធ្វើឲ្យល្មមឲ្យសមសេចក្តី ។

(សង្ខេប នឹងមានខ្សែចប់) សូមអានរឿងនាងសុ-
 ណា ផល្លា នឹងជារឿង ជាខ្សែរឿង យ៉ាងកំសត់ក្នុងការផ្សងព្រេង
 បណ្ណាការសុ - ជីវិត

២.៣.៦.១ រូងខ្នង

៦.១ រូងខ្នង ៣.៦.១ រូងខ្នង

គិរិយ (ប្រ) . ៦.១ រូងខ្នង

គ្រូបង្ហាញពីស្ថានភាពសិក្សាស្រាវជ្រាវ

គិរិយ ៦ រូងខ្នង ៦.៦ រូងខ្នង

៦.៣ រូងខ្នង រូងខ្នង រូងខ្នង រូងខ្នង

រូងខ្នង រូងខ្នង រូងខ្នង រូងខ្នង

រូងខ្នង រូងខ្នង រូងខ្នង រូងខ្នង

គិរិយ រូងខ្នង រូងខ្នង រូងខ្នង

រូងខ្នង រូងខ្នង រូងខ្នង រូងខ្នង

០០៧៧០ ម៉ូរ

ប្រកាសបង្ហាញពីស្ថានភាព

សៀវភៅដែលជួយចេញពីបណ្ណាសារសុំដំរី

ភារកិច្ច ទី ១ - ២ - ៣ មណ្ឌលសកម្ម ស្នេហា
ដូចគ្នា ទី ៣ ចប់ ភី - ឡា យ សួរការក្រីក្រក្រោយសម្បត្តិ
មុំភីកាលីន , ភារកិច្ច , ភារកិច្ចភី ភី - វិសេស
សួរការក្រីក្រ ភី ១ - ២ - ៣ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ១២
ទី ១ - ២ - ៣ សុភ័យទៅទី ១ - ២ - ៣ ភូមិភាគទី ១ - ២
ភារកិច្ច ទី ១ - ២ - (ចប់) សុភ័យ

សៀវភៅដែលចេញមកពីភោគព្រាង

ព្រះលក្ខណ៍សុភ័យទី ៨ - ៩ សុភ័យទៅទី
ព្រះមហាក្សត្រ , អភិបាលទី ១ , ព្រះមហាក្សត្រ , ភូមិភាគ
សុភ័យទៅទី ១ , ស្បែកដុំ , ភាគ ១ , ២
សុភ័យទៅទី ១ សុភ័យទៅទី ១ អណ្ណាសារសុំដំរី ១
ភារកិច្ច - បំណែងការណ៍ ភី ១ - ២ - ៣ - ៤ - ៥ - ៦ - ៧ - ៨ - ៩ - ១០ - ១១ - ១២
សុភ័យទៅទី ១ ភី ១ - ២ - ៣ ៦ ៧ ៨ ៩ ១០ ១១ ១២

មណ្ឌល
សារ
១

ភោគព្រាងបុព្វបុរស

ឆ្នាំ ១២១០០